

මෙයතිය

ප්‍රවත් සභරාව

2019 ජනවාරි 15

2019
අභිගෝශක ද?

ශ්‍රී ලංකා නිදහස් පක්ෂයේ නිර්මාතා දිව්‍යගත එස්. ඩිලිල්චි. ආර්. ඩී. බණ්ඩාරනායක ග්‍රීමතාණන්ගේ 120 වැනි ජන්ම දින සැමරුම ගාලුමුවදෙර බණ්ඩාරනායක පිළිරුව අසලදී පැවැත්වනේ පසුගිය 08 වැනි ද. මේ බණ්ඩාරනායක පිළිරුවට පූජ්‍යෝපහාර දැක්වීමට ජනපති මැති ඇමතිවරු සමගින් එක් ව සිටියා.

ජනාධිපති මෙල්ඩ්‍රිපාල සිරිසේන
මහතා අතින් මොරගහකන්ද
කථිගග ජලාය සංවර්ධන
ව්‍යාපෘතියට සමාම් ව ඉදි
කෙරුණු ලැගෙල හරිත ගම්මානය
ජනතා අයිතියට පත්වුනේ රජරට
ජනයාගේ සිහින සැබැං කරමින්.

16

අනාගතය බලා දුවන
යකඩ යකා

20

පළමුව ආරක්ෂාව

23

පණ මෙන් සුරකීමු
දුරුවන්

26

ලිතුරුකරයේ දළ දා මැදුර
'මඩුකන්ද'

29

මානවවාදී
කළාවේදියා

33

පමා සමාජයේ තිබේදිකාව

36

තුන්වැනි වර්වත්
අගමැති වූ - සික් හසිනා

03

2019
අනියෝගයක ද?

14

'මාගම් කොමලිය'
මාතරින් බෙමැඳුනුව

18

මෙත්ම් පාලනයෙන්
යෙහෙත් රටක

34

ලඩු ගුවනත් අනතුරේ

දෙක්තිය

රජයේ ප්‍රවෘත්ති දෙපාර්තමේන්තුව,
163, කිරුළු ආචැනීස්,
පොල්හේන්ගොඩ, කොළඹ 05.

සංස්කාරක මණ්ඩලය
දි. අ. 011 - 2513757
විද්‍යාත් තැපෑල - desathiya@gmail.com
බෙදහැරීම් අංශය
දි. අ. 011 - 2515759 / දුරව - 232

වෙනත 42, කළුපය 02, 2019 ජනවාරි 15

ප්‍රධාන සංස්කාරක

නාලක කුලුව
රජයේ ප්‍රවෘත්ති අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්

දෙක්තිය අංශ ප්‍රධාන

තිලකරත්න ලියනපටබැඳී

සංස්කාරක

දුම්න්ද අලුත්ගෙදර

නියෝජන සංස්කාරක

මාලා මල්කාන්ති පර්‍යාගමගේ

සහකාර සංස්කාරක සහ කේළපන්
බානලංඩු සේනාධිර

නිර්මාණ සංලසුම්

දුම්න්ත ගුණරත්න

ජායාරූප සංස්කරණය

රු රඩා සහ කවර නිර්මාණය

සංඛ්‍යා පෙන්තාවු

විශේෂාංග ග්‍රේඛකයේ

ආනන්ද ජයසිංහ
නිලුප්පල් ප්‍රියාකර පෙරේරා
ග්‍රාමා සන්ධියානායකගේ
නුවන් මහෙෂ්
කාංචනා සිරිවර්ධන

ප්‍රවෘත්ති නිලධාරී

නිල්මිණි ප්‍රනාන්දු

කළමනාකරණ සභාය

ව්‍යුතිකා ගුණසේකර

ජායාරූප උපදේශක

සුදන් සිල්වා

ජායාරූප ගිල්ඩින්

ලක්සිර පුහාෂණ අල්විස්

යුම්නි රස්මිකා

දරුණ කරුණාරත්න

තුසිත වන්දුක්‍රමාර

එල්. ඒ. රෝහන

බෙදහැරීම් කළමනාකරණ

ඩී. කේ. විතානගේ

මැල්තුය

රජයේ මුදුන දෙපාර්තමේන්තුව

ප්‍රකාශනය හා බෙදහැරීම

රජයේ ප්‍රවෘත්ති දෙපාර්තමේන්තුව

2019 වසර ජයග්‍රැමු

2019 වර්ෂය තුළ ගෙවිය යුතු මුළු විදේශ ණය ප්‍රමාණය හා පොලිය අමෙරිකානු බොලර් මිලියන 5900ක් බව සි සඳහන් වුණේ. ශ්‍රී ලංකා ඉතිහාසයේ ගෙවන විශාල ම අය වාරිකය ජනවාරි 14 වැනි දා ගෙවිය යුතු යැයි අගමැතිතුමා පෙන්වා දුන්නා. එය ඇමෙරිකානු බොලර් මිලියන 2600ක්.

කෙසේ වෙතත් ශ්‍රී ලංකාව වැනි රටකට මේ සා විශාල අය වාරිකයක් ගෙවා දැමීම යුත්කර සි. එහෙත්, ආරම්භ වන මූල්‍ය වර්ෂය තුළ සකසුරුවම් ආර්ථිකයකට යොමුවීම සි වඩාත් යහපත්. එසේ නොවුණහාත් විදේශ් අය වාරික ගෙවා දැමීම අපහසුවිය හැකි සි. එපමණක් නොව දේශීය කාණිකරුමාන්තය නගා සිට්වීම සහ සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ කර්මාන්ත කෙරෙහි ද අවධානය යොමු කළ යුතු සි.

විද්වත්ත් පෙන්වා දෙන්නේ ගෙවුණු වසරට වඩා උදා වූ 2019 වසර ආර්ථික වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාවට අහියෝගාත්මක බව සි. ඒ අතර රුපියලේ අය රික ගැනීම, ආයෝජන දිරිගැනීම්, දේශීය නිෂ්පාදන වැඩි කිරීම සහ ඉහළ ආර්ථික වර්ධනයක් අත්කර ගැනීම වැනි කරුණු ප්‍රධාන සි. මෙකි අහියෝගාත්මක තත්ත්වයන් මධ්‍යයේ පැසුගිය දා කොළඹ කොටස් වෙළඳපාලේ දෙදෙනික පිරිවැටුම වසර 10කට පසු අවම අගයක් වාර්තා කළා.

මේ තත්ත්වය විදේශ් ආයෝජකයන්ට සුබදායි නොවන බව සි විද්වත්ත් පෙන්වා දුන්නේ. එපමණක් නොව ලාංකික ජන සමාජය කුමයෙන් පරිහෝජනවාදී සමාජයකට නතුවෙමින් සිරින බවත් එක විද්වත්ම මතයක්. ඒ මගින් ආනවශා ආකාරයේ වුවමනාවන් ඉටු කර ගැනීමට විශාල පිරිවැටුක් දරන්නටත් ජනතාවට සිදු වෙලා. මේ කාරණා සියල්ල ගත් කළ මේ රටේ ආර්ථික නගා සිට්වීමට ජනතාවත් සිරුවෙන් සිරිය යුතු සි. එමෙන් ම රටේ සංවර්ධනය හා අර්ථික තැගිම නිවැරදි කර ගැනීමට පාලක පක්ෂයට බල කළ යුතු සි. ආර්ථික වශයෙන් හෝ ආධ්‍යාත්මික වශයෙන් සමාජ දියුණුවක් අත්කර ගැනීමට රටකට අවශ්‍ය වන්නේ බුද්ධීමත් ජනතාවක් බිජි කර ගැනීම සි. එය 2019 වසරේ යථාර්ථයක් කර ගැනීමට ලාංකික ජනතාව පෙළගැසෙන්නේ නම් ආර්ථිකය ජය ගැනීමට අපහසු වන්නේ නැහැ.

aluthgedaraduminda@gmail.com

වසරක් ගෙවී නව වසරක් ආරම්භ වන විට තම පුද්ගලික අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගන්නේ කෙසේ ද? යන්න සිහින දකින අතර ම රටක් ලෙස අප ඉදිරියට යන්නේ කෙසේ ද? යන්නත් අවධානයෙන් සිටීම සාමාන්‍ය කරුණක්. එය සැම පුද්ගලයකුට ම පොදු යථාර්ථයක්.

මේ නිසා ගෙවී ගිය 2018 වසරක් එලැයුණු 2019 වසරක් පිළිබඳ ආර්ථික, සමාජීය හා දේශපාලන දාන්ත්විකෝනයෙන් විමසා බැලීමට අප තීරණය කළා. ඒ පිළිබඳව තත් දත් විශ්ලේෂකයන් ප්‍රකාශ කරන්නේ ගෙවුණු වසරට වඩා එළඟි වසරේ අහියෝග රසකට මූහුණීමට අපට සිදු වනු ඇති බව.

කෙසේ වෙතත් සැම විට ම ජනතාව විමසිල්ලෙන් පසු වන්නේ රජය රට වෙනුවෙන් ක්‍රමක් සිදු කිරීමට කටයුතු කරන්නේ ද යන්න. මේ නිසා ආර්ථික වශයෙන් පමණක් නොව අනෙකුත් ක්ෂේත්‍රවල ද අහියෝගවලට මූහුණදෙන අතර ම රජයට රටේ සංවර්ධනය වෙනුවෙන් ද විශාල ආයෝජනයක් කිරීමට සිදු වෙනවා.

මෙවර 'දෙසතිය' කවරයේ කතාවෙන් පාඨක ඔබ වෙත ගෙන එන්නේ 2018 වසරේ අප පැමිණි ගමන් මග ඔහියේ යම්න් 2019 වසරේ එම අහියෝග ජය ගැනීමට රටක් ලෙස ගන්නා උත්සාහය පිළිබඳව සි. ඒ සඳහා කටයුතු කිරීමට සැලසුම් කළ යුතු ආකාරය සි. මේ පිළිබඳව ඒ ඒ ක්ෂේත්‍රවල විද්‍යාත්මක අධ්‍යක්ෂ පළ කළ ආකාරය සි.

2019 අනියෝගයක ද?

මේ සමාජයක ආර්ථික ව්‍යුහය මගින් සමාජ, දේශපාලන, සංස්කෘතික යන ක්ෂේත්‍ර ආවරණය වෙනවා. කාල් මාක්ස්ගේ ආර්ථික නිරණයවාදයට අනුව රටක ආර්ථික සාධක මගින් සමාජ, දේශපාලන තත්ත්වයන් පිළිබඳ කරනවා. එහෙත්, පසුකාලීන ව මාක්ස්ගේ මතය වෙනස් වී තිබෙනවා.

නව මාක්ස්වාදීන්ගේ මතය වන්නේ ආර්ථිකයට වඩා සමාජයේ ඇති සංස්කෘතියේ ප්‍රබලත්වය සි. නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය මගින් අතිත සමාජය රඳා පැවතියන් වර්තමානයේ ජීවත්වන සමාජය පරිභෝරත්වය තුළ ආර්ථිකය පවත්වාගෙන යන ආකාරයකුද දක්නට ලැබෙන්නේ. අමෙරිකාව, ව්‍යුතානා ඇතුළු යුරෝපා රටවල් ලෝකයේ බලවත් රාජ්‍ය බවට පත්වී තිබෙන්නේ ඔවුන්ගේ නිෂ්පාදන හැකියාව උපරිම දියුණු කර ගැනීමෙන් අනතුරුව සි. වර්තමානය වන විට විනය ඒ අනුව

ආචාර්ය එම්. එම්. මහිෂ්
සමාජ විද්‍යා අධ්‍යක්ෂණය - කොළඹ
විශ්වවිද්‍යාලය

ම ඉදිරියට පැමිණ තිබෙනවා. විනය භාණ්ඩ නිෂ්පාදනයට යොමු වී ඇත්තේ ජනතාවගේ පරිභෝරත්වය හැකියාව ඉලක්ක කර ගනිමින්. ඔහු මිනිසකුට පරිභෝරත්වය කළ හැකි වන ආකාරයේ ගණන්මක බවත් ඉහළ හෝ පහළ භාණ්ඩ නිෂ්පාදනයට විනය උපක්මයිලි

වි තිබෙනවා. සිනැම ආකාරයක මුදලකට සරිලන ආකාරයට සි එක ම භාණ්ඩයට වටිනාකම් එකතු කර තිබෙන්නේ. ඒ අනුව ඔවුන්ගේ රට ලෝකයේ ප්‍රබල ආර්ථික මර්මස්ථානයක් බවට ද පත්වී තිබෙනවා.

**අතිත ජනතාවට තිබූ
අවශ්‍යතාවට එහා ගිය
ව්‍යවමනා හා අවශ්‍යතා
වත්මන් සමාජය තුළ
දක්නට තිබීම රටේ ආර්ථික
වර්ධනයට ද ගැටු සහගත
යි. ජනතාව ඔවුන්ගේ
ආදායම් අවශ්‍යතාවට
එහා ගිය පරිහෝජනයකට
යොමුකර තිබෙනවා.**

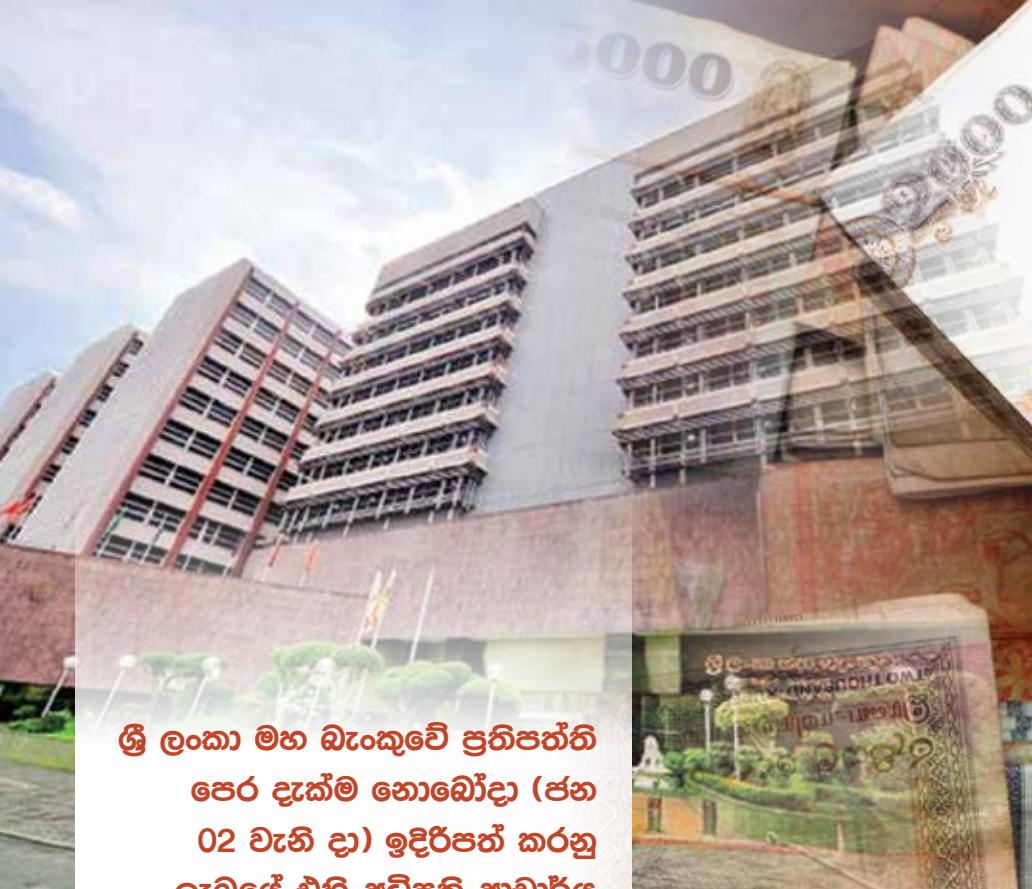
අද ලෝකයේ දක්නට ලැබෙන්නේ පරිහෝජනය පදනම් කර ගත් නිෂ්පාදනයක්. පරිහෝජනය සකස් වනුයේ සංස්කෘතියට අනුව සි. ගත වෙමින් තිබෙන කාලය පරිහෝජන සංස්කෘතියක් සහිත කාලයක්. මේ තත්ත්වය මාක්ස් කළින් කිසු අදහසට බලපෑම් කරන්නක්. අද අපේ රටේ ගොඩනැගි තිබෙන සංස්කෘතියට අනුව වැඩිපුර භාණ්ඩ පරිහෝජනය කරන හා මුදල් වියදම් කරන තැනැත්තා සමාජයේ ප්‍රබලයකු බවට සි පිළිගැනීන්නේ. එහත්, නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියෙන් ප්‍රබලයකු වීමට ඔහුට හෝ ඇයට හැකියාවක් තිබුණේ නැහැ. රටක ආර්ථිකය පාලනය විය යුත්තේ ආර්ථික සාධකවලින්. එහත්, එය ඉටු නොවීම ගැටු සහගත සි.

අතිත ජනතාවට තිබූ අවශ්‍යතාවට එහා ගිය ව්‍යවමනා හා අවශ්‍යතා වත්මන් සමාජය තුළ දක්නට තිබීම රටේ ආර්ථික වර්ධනයට ද ගැටු සහගත සි. ජනතාව ඔවුන්ගේ ආදායම් අවශ්‍යතාවට එහා ගිය පරිහෝජනයකට යොමුකර තිබෙනවා. යාන වාහන, ඇශ්‍රුම් පැලැලුම්, ජංගම දුරකථන වැනි දැ මේ අතර ප්‍රධාන තැනක් ගෙන තිබෙනවා. ජනතාව පොලිඩ්වන පරිහෝජනවාදී ආර්ථිකයකි රට තුළ ඇති කර තිබෙන්නේ. ඒ නිසා ජනතාව මිලදී ගන්නේ කටර නිෂ්පාදනයක් ද යන්න ගෙන නැවත වරක් සිතා බැලිය යුතු සි.

මේ රටේ නිෂ්පාදන කිසිවක් තරගකාරී වෙළෙඳපාලේ දක්නට නැහැ. ඇත පිටිසර ගම්මානයක වෙළෙඳසල් තුළ ද බේවා කාඩ (Data card) දක්නට තිබීමෙන් වත්මන් මිනිසාගේ ප්‍රධාන අවශ්‍යතා මොනවාද යන්න වටහාගත හැකි සි. මේ රටේ නිෂ්පාදන ආර්ථිකයට සිදු වූයේ කුමක් ද යන්න සිතා ගැනීමට එවැනි නිදුසුන් එමට සි.

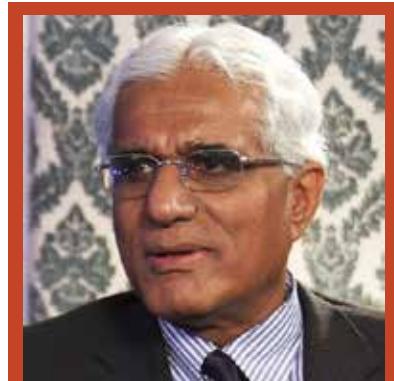
අප රටේ ජනතාව උපයන මුදල් අවශ්‍යතාවට වියදම් නොකර අනවකා දැ සඳහා වියදම් කිරීම බොලරයේ අගය ඉහළ යාමට හේතු වී වෙනවා. රට වගකිව යුත්තේ මෙරට මහජනතාව මිස පාලකයන් නොවේ සි. පිටරින් ගෙන්වන භාණ්ඩ මත බදු පැනවීමේදී රට එරහි වන්නේ ජනතාව ම සි. ජනතාවට මේ විනෝදකාම් ජීවිතය අවශ්‍ය වී තිබුණක් දේදිය නිෂ්පාදන, සුළු කර්මාන්ත පිළිබඳ අවධානය යොමුවන්නේ නැහැ. වර්තමානයේ බොලරයේ අගය ඉහළ යාම යම් තැනක නතර වී තිබීම පිළිබඳ ව සතුව විය යුතු සි. රට හේතුව රටේ ආර්ථිකය මෙහෙයුවීමේදී සිවිල් සමාජයට ඇති වගකිම ඉටු නොවීම ආර්ථික බිඳුවැවීමකට හේතු වීම සි. ඒ නිසා එළැඹි වසර මේ රටේ දේදිය කර්මාන්ත සහ නව නිපදුමිකරුවන් ගැන සිතිය යුතු තො වැදගත් කාල පරාසයක් ලෙස සි සැලකිය හැකිකේ.

◀ දුම්න්ද අලුත්ගෙදර

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ප්‍රතිපත්ති පෙර දැක්ම නොබේදා (ජන 02 වැනි දා) ඉදිරිපත් කරනු ලැබූයේ එහි අධිපති ආචාර්ය ඉන්දුපිත් කුමාරස්වාමි විසින්. 2019 සහ ඉදිරිය සඳහා මුදල භා මූල්‍ය අංශ ප්‍රතිපත්ති දිගානතිය ප්‍රකාශයට පත් කිරීම යි එමගින් සිදු වූයේ. රජයේ සහ පෝදුගලික අංශයේ ද සහාය ඇති ව කාර්ය ආර්ථික ස්ථානිකාව පැහැදිලි කර ගැනීමට අවශ්‍ය ගක්තිමත් සහ විශ්වසනීය ප්‍රතිපත්ති රාමු සැකසීම මේ 2019 ප්‍රතිපත්ති පෙර දැක්මෙහි අපේක්ෂාව වෙනවා. ආර්ථිකයේ සියලු ම පාර්ශ්වකරුවන්ට ප්‍රතිලාභ බ්‍රැඳු දෙන ප්‍රතිපත්ති හා සැලසුම් සඳහා එමඟායි මග පෙන්වීමක් සිදු කෙරෙන මේ ප්‍රකාශනය ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ප්‍රතිපත්ති පෙර දැක්මෙහි 12 වැන්න දී. ඒ අසුරුණුය මේ ලිඛිය සැකසෙන්නේ.

පෙර දැක්ම 2019

ආචාර්ය ඉන්දුපිත් කුමාරස්වාමි අධිපති - ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

2017 වසරේදී මෙන් 2018 වසරේදී ද පැවතියේ මන්දගම් ආර්ථික වර්ධන වේයයක්. කාලීන අංශය ගත් විට එය යථා තත්ත්වයට පත් කිරීමට යහපත් කාලගුණීක තත්ත්වය හේතු වුවත් ඉදිකිරීම ක්ෂේත්‍රයේ පැවති මන්ද ගාම් ක්‍රියාකාරිත්වය හේතුවෙන් කාර්මික අංශයේ කටයුතුවල ඇති වූයේ අඩු වර්ධනයක්. එහෙත්, සේවා අංශයේ කටයුතුවල පුළුල් වර්ධනයක් සිදු වූණා.

මෙය, ආර්ථික, මූල්‍ය තත්ත්වය මත 2018 වසරේදී ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකය මුහුණ දුන්නේ අහියෝග රසකට. වසර අවසාන කාර්මුවේදී ඇති වූ දේශපාලන අවිනිශ්චිතතාව සමස්ත සාර්ව ආර්ථික ස්ථාවරත්වයට ඇති අහියෝග තවත් දැඩි කළා.

නිසා පොලී අනුපාතික මත ඇති වන බලපෑම සමනය කිරීමට ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික ඉහළ තැංවීමටත් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට සිදු වුණා. උද්ධමනය මැදි තනි අගයක සේපායි ව පවත්වා ගැනීම එහි එක් අරමුණක්. එමගින් අපේක්ෂා කළේ මැදිකාලීන ව උපරිම නිෂ්පාදන මට්ටමට ආර්ථිකය ලාඟා විමේ පුළුල් ඉලක්කය සපුරා ගැනීම සි.

විදේශීය අංශය සලකා බලන විට ගෙවුම් ගේෂය මත පැවති පිඩිනය යම්තාක් දුරකට අවම කිරීමට සංවාරක ඉපයීම්, සේවා නියුත්තිකයන්ගේ පේෂණ, විදේශීය සාපු ආයෝජන සහ රජය වෙත ණය ලැබීම් හේතු වුවත් අපනයන ආදායම ඉක්මවා ආයනය වියදම් ඉහළ යාමත් විදේශ විනිමය රටින් ඉවතට ගලා යාමත් වෙළඳ හිගය පුළුල්මෙන් හේතුවෙන් ගෙවුම් ගේෂය මත සැලකිය යුතු පිඩිනයක් ඇති වූයේ කාරණා කිහිපයක් මත. ගෝලීය මූල්‍ය තත්ත්වය දුඩ්වීම, විශේෂයෙන් ම අමෙරිකා එක්සත් ජනපදය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය කුමයෙන් දුඩ් කිරීම හේතුවෙන් එක්සත් ජනපද බොලරය ගක්තිමත් වීම මේ සඳහා විශේෂයෙන් බලපෑවා.

අනෙකත් නැගී එන වෙළඳපාල ආර්ථිකයක් සහිත රටවල දක්නට ලැබුණු පිඩිනයට සමාන ව ශ්‍රී ලංකා රුපියල අවප්‍රමාණයට ලක් වුණා. ඒ, 2018 වසරේ දෙවැනි භාගයේදී විනිමය අනුපාතිකයේ අධික උච්චාවන පවතින විට එම තත්ත්වය මග හැරවීමට දේශීය විනිමය වෙළඳපාලට මැදිහත්වීමට සි ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට සිදු වුණේ.

විදේශීය අංශයේ ප්‍රවණතා අතර මැදි භා දිගුකාලීන ව විශේෂයෙන් වෙළඳ භාණ්ඩ භා සේවා අපනයනය වැඩි කිරීම සඳහා වුෂ්පාත්මක ප්‍රතිසංස්කරණ සිදු කිරීමත් වැදගත්. 2018 වසරේ අවසාන භාගයේ පැවති දේශපාලන අවිනිශ්චිතතාව ද විදේශීය අංශයට බලපෑම් ඇති කළා. ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලෙහි විස්තරණ නිය පහසුකම් වැඩිහිටි

යටතේ ශ්‍රී ලංකාවට අඛණ්ඩ නිය පහසුකම් ලැබුණු අතර ගිය වසරේ ලැබුණේ පස් වැනි වාරිකය සි. මේ වැඩිහිටිවෙළ 2019 වසරේ සාර්ථක ව නිම කිරීමට සි අපේක්ෂා කරන්නේ.

2018 වසරේ රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශයේ කියාකාරිත්වය වාර්තා කළේ මිගු කාර්යසාධනයක්. ආදායම් සි කිරීම අපේක්ෂිත මට්ටමට වඩා අඩු වීම හේතුවෙන් 2018 වසරේ ඉලක්කගත අයවැය හිගය පියවා ගැනීම අනියෝගාත්මක කරුණක් වි තිබෙනවා. මේ වන විට රජය සමග මනා ප්‍රතිපත්ති සහයෝගිතාවක් පවත්වාගෙන යමින් මහ බැංකුවේ සේවාධින්වය, විනිවිද්‍යාවය සහ වගවීම ගක්තිමත් කරන අතර ම අඩු උද්ධමන මට්ටමක් පවත්වාගෙන යාමට කටයුතු කර තිබෙනවා. ඒ, මහ බැංකුවේ බලතල ගක්තිමත් කිරීමට අවශ්‍ය නීතිමය සංගේධාන සකස් කිරීමට පියවර ගැනීමෙන්. මූල්‍ය ආයතනවල නෙතික භා නියාමන රාමුව ගක්තිමත් කිරීම සඳහා වන බැංකු ප්‍රතිතක් කෙටුම්පත් කරමින් තිබෙන අතර ම මූල්‍ය අංශයට අදාළ අනෙකුත් නීති

සංගේධානය කිරීම ද ආරම්භ කර තිබෙනවා.

කාර්යක්ෂම හා සේවාවර ජාතික ගෙවීම් හා පියවීම් පද්ධතියක් සකස් කිරීමේ කටයුතු ද ගක්තිමත් කිරීමට ගෙන තිබෙන්නේ පියවර රසක්. ඒ යටතේ රට තුළ ඩිජිටල් ගෙවීම යාන්ත්‍රණයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීමට 2018 වසරේදී QR කේත (QR Code) පදනම් කර ගත් ගෙවීම් සඳහා හඳුන්වා ද තිබෙන්නේ ජාතික ප්‍රමිතියක්.

රාජ්‍ය නිරසාරත්වය පවත්වාගෙන යාම සඳහා රාජ්‍ය නිය කළමනාකරණය යටතේ අනාගත නිය ලබා ගැනීම් පිළිබඳ වගකීම් කළමනාකරණය කිරීමේ වැඩිහිටිවෙළක් ද හඳුන්වා ද තිබෙනවා. ඒ, ස්කීය වගකීම් කළමනාකරණ පනත පදනම් කරගනිමින්. දේශීය ආයෝජකයන්ට ජාත්‍යන්තර වෙළඳපාල වෙත ප්‍රවිෂ්ට වීමට අවකාශ සලසුම්න් තෙරු ගත් අංශවල ප්‍රාග්ධනය පිටතට ගලා යුම සඳහා පවතින සිමා පුළු කිරීමට කටයුතු කිරීමත් ඉතා වැදගත්.

ව්‍යවහාර මුදල්

**කළමනාකරණයෙහි පිරිවැය
අඩු කරමින් සහ ආරක්ෂාව
සහ පහසුව ඉහළ නැංවීමේ
අරමුණින් මුදල් අවම
වශයෙන් භාවිත කරන
සමාජයක් ඇති කිරීමට
ද ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ
අවධානය යොමු වී
තිබෙනවා.**

ලොව පුරා මහ බැංකුවලට සිය මුදල් ප්‍රතිපත්තිය හැඳ ගස්වා ගැනීමට සිදු වූයේ ගේලිය ආරක්ෂායේ ඇති වූ ප්‍රව්‍යතා මත. මෙහිදී ප්‍රාග්ධනය පිටතට ගලා යාම සහ වෙළඳ හිගය ප්‍රථම් හේතුවෙන් විනිමය අනුපාතිකය අවප්‍රමාණය වීම, අඩු ආරක්ෂා වර්ධනය, මුදල් සහ යය සමස්තවල මත්දාම් වීම, මධ්‍යස්ථා මට්ටමේ උද්ධමනය, මුදල් වෙළඳපොල තුළ පැවති

අභ්‍යන්තර දුවශීලක හිගය යන තත්ත්ව සැලකිල්ලට ගැනීමට සි ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට සිදු වුණේ.

පුරා දැයකයක කාලයක් තුළ උද්ධමනය තනි අයක මට්ටමේ ප්‍රතිපත්තාගෙන යාමට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සමත් වී තිබෙනවා. මිල ස්ථායිතාව සඳහා එය විශේෂයෙන් වැදගත්. මේ සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ බලතල ගක්තිමත් කිරීමේ අවශ්‍යතාව හඳුනා ගැනුණා. එනම්, ගක්තිමත් නෙතින් බලතල පදන්තියක් පැවතීමේ අවශ්‍යතාව සි. මේ සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ යහපාලනය දියුණු කිරීම, මූල්‍ය අංශයේ අධික්ෂණය ගක්තිමත් කිරීම, රාජ්‍ය මූල්‍ය හා මුදල් ප්‍රතිපත්ති සම්බන්ධිකරණය ඉහළ තැබීම සඳහා අවශ්‍ය සංශෝධන සිදු කිරීම මෙන් ම මුදල් නීති පනත සඳහා පුද්‍රල් සංශෝධන සිදු කිරීමට කැඩිනටි අනුමැතිය ද ලබා ගැනුණා. මේ වන විට ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ විශේෂයෙන්ගේ ද සහාය ඇති ව සිදු කෙරෙන එම සංශෝධන පවතින්නේ අවසන් අදියරේ සි.

ව්‍යවහාර මුදල් කළමනාකරණයෙහි පිරිවැය අඩු කරමින් සහ ආරක්ෂාව සහ පහසුව ඉහළ නැංවීමේ අරමුණින් මුදල් අවම වශයෙන් භාවිත කරන සමාජයක් ඇති කිරීමට ද ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ අවධානය යොමු වී තිබෙනවා. බිජෝල් ගෙවුම් යාන්ත්‍රණය ප්‍රවර්ධනය කිරීම එහි පියවරක්. ඒ අනුව බස් රථ සහ දුම්රියේ

ගමන්වලදී හාවිතයට ගැනීම සඳහා ජාතික වශයෙන් පිළිගත් ගෙවීම කාඩ්පතක් හඳුන්වාදීමට අපේක්ෂා කරනවා.

මූල්‍ය විශුද්ධිකරණය සහ තුස්තවාදයට අරමුදල් සැපයීමේම එරෙහි ව කටයුතු කිරීම සඳහා වන ජාතික ප්‍රතිපත්ති රාමුව තවදුරටත් ගක්තිමත් කිරීමත් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව අපේක්ෂා කරන්නක්. මේ වන විට මූල්‍ය කාර්යසාධන බලකාය සමග එකත වූ පරිදි එම ක්‍රියාකාරී සැලසුමේ යම් ප්‍රගතියක් අප අත්කරගෙන තිබෙනවා. ඒ යටතේ 2019 වසරේ මැදහාය වන විට මූල්‍ය කාර්යසාධන බලකායේ ‘අඟ ලේඛනයන්’ ශ්‍රී ලංකාව ඉවත් කර ගැනීම සි අපේක්ෂාව වන්නේ. ශ්‍රී ලංකා පුරුෂකම් සහ විනිමය කොමිසම, රක්ෂණ තියාමන කොමිසම සහ මෝටර රථ ප්‍රවාහන දෙපාර්තමේන්තුව වැනි ආයතන සමග අවබෝධන හිටිපුම්වලට එලැසීමෙන් අපගේ කටයුතු තවදුරටත් ව්‍යාප්ත කර තිබෙනවා. එසේ ම මූල්‍ය බුද්ධි සේවා වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා සියලු පාර්ශ්ව සම්බන්ධිකරණය කරමින් සාධනීය ප්‍රතිපත්ති ගණනාවක් ම ඉදිරියේදී ක්‍රියාත්මක කිරීමට සි නියමිත ව තිබෙන්නේ.

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව 2017 වසරදී ‘තිරසර මූල්‍ය ක්‍රියාමාරුග’ ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ වැඩිපිළිවෙළක් ආරම්භ කළා. මේ වන විට ශ්‍රී ලංකාවේ තිරසර මූල්‍ය සඳහා ඉදිරි දක්මක් පිළියෙළ කරමින් තිබෙනවා. ඒ සඳහා ලෝක බැංකුවේ ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය සාස්ථාව වෙතින් තාක්ෂණික සහාය ද එක්සත් ජාතින්ගේ සාවර්ධන වැඩිපිළිවෙළ වෙතින් මූල්‍ය සහාය ද ලබා ගැනෙනවා. එය 2019 වසරදී ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට සි නියමිත. එමගින් සියලු පාර්ශ්වකරුවන්ට ඔවුන්ගේ තිරසර මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති සඳහා මගපෙන්වීමක් ලබා ගත හැකි වීම ඉතා පුව්ගෙෂ සි.

මාලා මල්කාන්ති පරණාගමගේ

ආර්ථිකයට අලුත් තණාත්

මංගල සමරවීර

මුදල් හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍ය

පිටි වහි දේශපාලන ආස්ථ්‍යාවර්ත්වය අවසන් කරමින් ශ්‍රී ලංකාව මේ වන විට පියවරෙන් පියවර ස්ථාවර රටක් බවට පත්වෙමින් තිබෙනවා. පසුගිය කාලයේ වත්මන් ආනුෂ්‍යව ආරම්භ කරන ලද සංවර්ධන වැඩසටහන් විලෙසින්ම ක්‍රියාත්මක කිරීමට 2019 වසරේදී නව සැලසුම් කෙරෙන බව සි පැවසෙන්නේ. රට තුළ ආර්ථික වර්ධනයක් පෘෂ්ඨ්‍යාචන් විවිධ සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීමට යොත්තා කර තිබෙන අතර 2018 දෙසැම්බර් 21 වැනි දින අතුරු සම්මත ගිණුමක් මුදල් හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යවරයා පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කළ. විනිදී එහු අදහස් පළ කළේ මෙලෙසින්.

මධ්‍ය මට්ටමේ ආදායම් ලබන රටක් වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාව තවදුරටත් සංවර්ධනයක් අප්‍රේක්ෂා කරන්නේ නම් සැම අංශයක ම එක හා සමාන දියුණුවක් අවශ්‍යයි. දේශපාලන ආස්ථ්‍යාවර්ත්වයක් රට තුළ නිර්මාණය වී තිබෙන්නේ නම් සියලු දෙනා අප්‍රේක්ෂා කරන ඉලක්කය වෙත යාම සිහිනයක් පමණයි. ඒ නිසා දේශපාලන ස්ථාවරත්වය සැම කාර්යයක ම ඉදිරි ගමනට අත්‍යවශ්‍ය දෙයක්.

කාමිකාර්මික රටක් ලෙස සැලකෙන ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය සේවය

තුළ යෙදී ඇති පිරිස මේ වන විට ලක්ෂ 15 ඉක්මවා ගොස් තිබෙනවා. සංවර්ධනයට රාජ්‍ය අංශයෙන් ඉටු වන සේවය විශිෂ්ට සි. රාජ්‍ය අංශයේ සියලු දෙනාගේ සභාය ඇතිව නව දැක්මක් යටතේ 2019 වසරේදී කටයුතු කිරීමට සි රුපය අප්‍රේක්ෂා කරන්නේ. ප්‍රතිපත්ති කේත්ද කර ගත් නව දැක්මක් සහිත අයවැයක් පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කරන තෙක් අතුරු සම්මත ගිණුම සම්මත කර ගැනීම සි සාමාන්‍ය පිළිවෙත.

එළැඳී වසරේ පළමු මාස 04 සඳහා අප්‍රේක්ෂා රුපයේ වියදම රුපියල් බෙලියන 1,765ක්. ඉන් රුපියල් බෙලියන 970ක් යාය වාරික සහ පොලී ගෙවීම සඳහා සි වෙන්කර තිබෙන්නේ.

අතුරු සම්මත ගිණුමේ 55%ක ප්‍රතිශතයක් සටහන් වූයේ යාය වාරික සහ පොලී ගෙවීම්. රට අමතරව අතුරු සම්මත ගිණුම මගින් රුපියල් බෙලියන 480ක් ප්‍රනාරාවර්තන වියදම ලෙස වෙන්කර තිබෙනවා. ප්‍රාග්ධන වියදම් සඳහා වෙන්කර ඇති මූදල රුපියල් බෙලියන 310ක්. ප්‍රතිපත්ති කේත්ද කර ගත් නව අයවැයක් ඉදිරිපත් කරන තෙක් අතුරු සම්මත ගිණුමක් ඉදිරිපත් කර රුපයේ සේවාවන් පවත්වාගෙන යාමට වගකිව යුතු රුපයක් ලෙස අප කටයුතු කරනවා.

රටේ අඩු ආදායම්ලාභී ජනතාව ඇති හැකි අය කරමින් ව්‍යවසායකයන් ලෙස ඉදිරියට ගැනීමේ අප්‍රේක්ෂාව 'ඒන්ටප්‍රයිස් ශ්‍රී ලංකා' වැඩසටහන තුළ තිබෙනවා. එමගින් පුද්ගලික අංශය මෙන්ම කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යාපාරික සේෂ්‍යය පළමු මාස පහක කාලය තුළ රුපියල් මිලියන 50,000කට වැඩි පිරිසක් සටහන ගැන්වීමට හැකි මේ ව්‍යාපාතිය මගින් පොලී සහන යාය රුපියල් මිලියන 5,000කට අධික ප්‍රමාණයකුදී ලබා දෙන්නේ. පොලී සහන මත පදනම් වෙමින් කාමිකර්මාන්තය, අපනයන කර්මාන්ත, තොරතුරු තාක්ෂණය, සංවාරක ව්‍යාපාරය වැනි සේෂ්‍ය රුපයක් පිළිදීම ඇති කර ආර්ථික ප්‍රසාරණයක් එමගින් බලාපොරොත්තු වෙනවා.

ගම්පෙරලිය වැඩසටහන මගින් ග්‍රාමීය යටිතල පහසුකම් දියුණු කිරීම, සුළු වාරිමාර්ග හා වැවි, ගමේ වෙළඳ පොලී, කුඩා මාර්ග සංවර්ධනය සඳහා රුපියල් මිලියන 20,000කට වැඩි මුදලක් පසුගිය ඔක්තෝබර් මාසය වන විට ලබාදී තිබෙනවා. ඒ මස්සේ ග්‍රාමීය ආර්ථිකයට නව පණක් ලබාදී නගරයේ වෙළඳපොලී හා බද්ධ කිරීමෙන් ආර්ථික වර්ධනයක් අත්කර ගෙන තිබෙනවා.

◀ මහින්ද පුරුෂ කුමාර

ඉස්කරහට ද? පසකට ද?

ආචාර්ය එන්. කිඩියහෙරිරි

පේන්ඡේ කරිකාචාර්ය, මානව ගෘස්තු හා සමාජීය විද්‍යා

2019 වර්ෂයේදී රටට මූහුණ දීමට සිදුවන ආර්ථික අභියෝග පිළිබඳ ව සලකා බැලීමට සිදු වන්නේ වර්තමානයේදී ඇති වී තිබෙන ආර්ථික හා දේශපාලන පසුබීම පදනම් කර ගනිමින්. ඒ, දේශපාලනයෙන් බැහැර ව ආර්ථික පිළිබඳ ව සලකා බැලීම කාන්තික නොවන නිස සි. මේ වන විට ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකය තුළ අර්බුද ගණනාවක් මතු වී තිබෙනවා. බොහෝ දෙනා උත්සාහ කරන්නේ මේ සියලු ආර්ථික අර්බුද ඔක්තොබර 26 දිනට පසු ව ඇති තුළ ඒවට අර්ථ දැක්වීමට වුවත් සත්‍යය එයට වඩා වෙනස්. ඇති වූ දේශපාලන අර්බුදය නිසා එනෙක් පැවති ආර්ථික අර්බුදවල පසුබීම හා මූලාරම්භය 2018 වර්ෂය නොවේ සි. දීර්ඝකාලීන ව ආර්ථිකයේ

තිබු ව්‍යුහාත්මක දුර්වලතා රසක් නිසා අර්බුදයක් මතුවෙමින් පවතින අවස්ථාවකදී දේශපාලන පෙරමියක් සමග සිදු වූයේ ඒ අර්බුදය උග් වීම සි.

මේ නිසා 2019 වසරේ ශ්‍රී ලංකාව මූහුණදෙන ආර්ථික අභියෝග පිළිබඳ ව සලකන විට ඕනෑම ආර්ථිකයක ක්‍රියාකාරීත්වය මැන බලන සාර්ථක ආර්ථික දරුණක පිළිබඳ ව අවධානය යොමු කරන්න් සාකච්ඡා කිරීම සි වැදගත්. එම ආර්ථික දරුණකවලට අනුව සි රටක් ඉදිරියට ගමන් කරනාද? එකතුන රදි තිබෙනවාද? පසුපසට ගමන්කරනවා දැයි තීරණය කිරීමට සිදු වන්නේ. එසේ ම කළාපයේ මෙන් ම ලෝකයේ සෙසු රටවලට සමගාමී ව ආර්ථික වශයෙන්

ශ්‍රී ලංකාව සිටින්නේ කටර මට්ටමක දැයි පිළිගැනීමට සිදු වන්නේ මේ සාර්ථක ආර්ථික දරුණක අනුව සි. ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ දළ දේශීය වෘද්ධි වේය එනම්, ආර්ථිකයේ වර්ධන වේයට කුමක් සිදුවෙමින් පවතින්නේ ද? විනිමය අනුපාතිකයට සිදුවන්නේ කුමක් ද? නෙය බර කෙබඳ මට්ටමක පවතී ද? විදේශ ආයෝජනවල තත්ත්වය කෙසේ ද? උද්ධමනයේ මට්ටම කොතැන ද? යනාදී දරුණක රසක් ගළපා බැලීමෙන් පසුව සි 2019 වසරේ ආර්ථික අභියෝග පිළිබඳ ව ව්‍යවරණයක් සිදු කළ හැකි වන්නේ.

මූලින් ම ආර්ථික වෘද්ධි වේය පිළිබඳ ව සලකන විට ඉතිහාසයේ කිහිදක එය 6%ක සීමාව ඉක්මවා

ගොස් නැහැ. යම් යම් සංඛ්‍යා ලේඛන හකුවට දැක්වීම් මගින් 6% කට වඩා වර්තන වේගයක් පෙන්වීමට සංඛ්‍යාන ගිල්පක්ම සමත් වුවත් ශ්‍රී ලංකාවේ සංඛ්‍යා ආර්ථික වෘද්ධි වේගය 6% ඉක්මවා ගොස් නැහැ. පසුගිය වසර කිහිපයේදී වුවත් 5% කට වඩා අඩු වෘද්ධි වේගයකි වාර්තා වෙනුනේ. එසේ වුවත් වර්තමානය වන විට ඉන්දියාව 10% කට ආසන්න වෘද්ධි වේගයක් ද සාර්ථක ව පවත්වාගෙන යනවා. ඉන්දියාවේ එසේ වුවත් වර්තමාන තත්ත්වය යටතේ ශ්‍රී ලංකාව වැනි රටකට එබදු ඉක්කායක් එතරම් තාරකික වන්නේ නැහැ. එහෙත්, අඩුම තරමින් 5% ඉක්මවා යන ආර්ථික වෘද්ධි වේගයක් පවත්වාගෙන යාමට උත්සාහ කළ යුතු සි.

එනිදි ශ්‍රී ලංකාව මූහුණදෙන ප්‍රභියෝග වන්නේ ඒ සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රමාණවත් ආයෝජන අප සතුව නොමැති වීම සි. එලෙස ආයෝජනය කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාව සතුව පවතින ඉතුරුම් මොනවාද? එම ඉතුරුම් රාජ්‍ය හා පොදුගැලික වශයෙන් කොටස් 2කට බෙද දැක්වීමට ප්‍රථමවන්. රාජ්‍ය ඉතුරුම් ලෙස සලකන්නේ රාජ්‍යයේ අයවැය ලේඛනයේ වර්තන ගිණුමේ ගේෂය සි. ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය ඉතුරුම් දීර්ඝකාලීන ව පෙන්වුම් කරන්නේ සාම් අයයක්. එනම්, රාජ්‍ය සියලුම ම ආකාරයෙන ලබා ගන්නා ආදායම්වලින් රාජ්‍යයේ ප්‍රතරාවර්තන වියදම් අඩු කළ පසු ව ඉතිරි වන ප්‍රමාණය සි. අනාදිමත් කාලයක පටන් ශ්‍රී ලංකාවේ වර්තන ගිණුමේ පවතින්නේ හිගයක්. මේ නිසා ඉතුරුම් ලෙස රටට තිබෙන්නේ පොදුගැලික අංශයේ ඉතුරුම් පමණ සි. ආර්ථික

**පසුගිය කාලයේ යහපාලන
ආන්ඩ්වුව යටතේ විදේශ
ආයෝජන රට තුළට ගෙන්වා
ගැනීමට විවිධ සැලැසුම්
සකස් කළත් ඒවා කිසිදු
යාර්ථිකය් බවට පත්වූයේ
නැහැ. පැවති දේශපාලන
අස්ථාවරහාවයන් සමඟ
කොටස් වෙළෙඳපොලේ
ආයෝජනය කර තිබූ
ආයෝජන විශාල ප්‍රමාණයක්
රටින් බැහැර වුණා.**

වෘද්ධි වේගය 5% සීමාව ඉක්මවා යාමට අවශ්‍ය ආයෝජන ප්‍රමාණය සපයා දීමට මේ ඉතුරුම් ප්‍රමාණවත් වන්නේ නැහැ. ඒ නිසා නියත වශයෙන් ම විදේශ ආයෝජන මත රඳී සිටීමට සිදුවන අතර ඒ සඳහා ශ්‍රී ලංකාවට 30% ක ආයෝජන ප්‍රමාණයක් අවශ්‍ය සි. පසුගිය කාලයේ යහපාලන ආන්ඩ්වුව යටතේ විදේශ ආයෝජන රට තුළට ගෙන්වා ගැනීමට විවිධ සැලැසුම් සකස් කළත් ඒවා කිසිදු යාර්ථිකය් බවට පත්වූයේ නැහැ. පැවති දේශපාලන අස්ථාවරහාවයන් සමඟ කොටස් වෙළෙඳපොලේ ආයෝජනය කර තිබූ ආයෝජන විශාල ප්‍රමාණයක් රටින් බැහැර වුණා. එසේ බැහැර වූ විදේශ ආයෝජන ආකර්ෂණය කර ගැනීම සඳහා

කොටස් වෙළෙඳපොල තුළ ප්‍රගතියක් පෙන්විය යුතු සි. ඒ සඳහා කිසියම් කාල සීමාවක් ගත විය හැකි සි. මේ නිසා විදේශ ආයෝජන ලාභ කර ගැනීමේ අභියෝගය 2019 වසර පුරා ම පැවතිය හැකි සි.

කිසියම් රටක් විදේශ රටවල් සමග ගනුදෙනු කිරීමේදී සියලු ම ආකාරවලින් ලැබෙන ලැබීම් හා සිදුවන ගෙවීම් අතර සියලු ම ආකාරයේ වෙනස ගෙවුම් ගේෂය සි. ශ්‍රී ලංකාවේ ගෙවුම් ගේෂය දිගින් දිගට ම වාර්තා කරනුනේ සාම් අයයක්. අපේ රටට ආනයන වියදුම් සිසුයෙන් ඉහළ යන විට අපනයන ඉපැයීම ඉතා ම මන්දගාමී ස්වරුපයෙන් වැඩි වීම රට බලපෑ ප්‍රධාන ම හේතුව සි. වර්තමානයේදී වෙළඳ ගේෂයේ පවතින වෙනස ශ්‍රී ලංකාවේ අපනයන ඉපැයීම දෙගුණ කළත් පියවීමට

නොහැකි තරමේ විශාල පරතරයක් දක්වා වර්ධනය වෙලා. කාලයක් තිස්සේ තීවු වෙමින් පැවති අරුබුදයේ කුයුපාතය ශ්‍රී ලංකාවට ඉතා ම අහිතකර ආකාරයෙන් වෙනස්වීම සි. එනම්, රුපියලේ අගය බාල්දු වීම සි. එය සිදු වූයේ පසුගිය මාස කිහිපය තුළදී සි. මෙහි මූලාරම්භය අපනයන ඉපැයිම් දුර්වල වීම සි. ශ්‍රී ලංකාවට එකවර විශාල ගාස වාරික ප්‍රමාණයක් ගෙවීමට සිදුවීම, ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය තුළ පොලී අනුපාතිකය විශාල වශයෙන් ඉහළ යාමෙන් බොලරය ගක්තිමත් වීම ආදි හේතු රාජියක් ම ඒ සඳහා බලපා තිබෙනවා. මෙබදු පසුගිමතක් තිබේයදී ශ්‍රී ලංකාවේ නොබෝද ඇති වූ දේශපාලන අරුබුදයක් සමග එම කඩා වැට්ටීම තීවු තිබෙනවා.

ගෙවුම් ගේෂයේ අරුබුදයට විසඳුම් සෞය ගැනීම සි, වහා ම කළ යුතු වන්නේ. එසේ වන විට රුපියල අවප්‍රමාණයට ද විසඳුම් ලැබෙන අතර එය එක ද්‍රව්‍යකින් හෝ දෙකකින් හෝ විසඳු ගත හැකි ගැටුවක් නොවේද. එහේත් තාවකාලික විසඳුම් ලබාදිය හැකි සි.

මේ තත්ත්වය හමුවේ රටක් වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාව මුහුණ දෙන ප්‍රධාන ගැටුපු 2ක් තිබෙනවා. එනම්, ගෙවුම් ගේෂ හිගය තවදුරටත් පුළුල් වීම හා ආනයන සඳහා සිදු කරන වියදීම් තවදුරටත් සිසුයෙන් ඉහළ යාම සි. මේ නිසා ගෙවුම් ගේෂයේ අරුබුදයට විසඳුම් සෞය ගැනීම සි වහා ම කළ යුතු වන්නේ. එසේ වන විට රුපියල අවප්‍රමාණයට ද විසඳුම් ලැබෙන අතර එය එක ද්‍රව්‍යකින් හෝ දෙකකින් හෝ විසඳා ගත හැකි ගැටුවක් නොවේද. එහෙත් තාවකාලික විසඳුම් ලබාදිය හැකි සි. නිදසුනක් ලෙස, ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලෙන් හෝ වෙනත් ගාස ලබාදෙන ආයතනයකින් ගාසක් ලබාගෙන ශ්‍රී ලංකාවේ විදේශ සංචිත

ගක්තිමත් කළ හැකි සි. ඉන් රුපියල කඩාවැටීම යම් පමණකට වළක්වා ගෙ හැකි සි. තවත් අතකින් ගෙවුම් ගේෂ අරුබුදයක් නැතැයි ලේඛයට කාත්‍රිම ව පෙන්වා දිය හැකි සි. එසේ නොමැති ව ගෙවුම් ගේෂ අරුබුදයට කෙටි කාලීන විසඳුම් ලබාදිය නොහැකි සි.

ඒ සඳහා කළ හැකි එක ම විසඳුම් දේශීය වශයෙන් අපනයන ඉපැයුම වර්ධනය කර ගැනීම සි. එහෙත්, එය ක්ෂේක ව කළ හැකි දෙයක් නොවේ සි. සාම්ප්‍රදායික නිෂ්පාදන කිහිපයක් මත රඳා පවතින අපගේ අපනයන විවිධාරිකරණය කළ යුතු සි. නව නිෂ්පාදන කරා වහා ම යොමු විය යුතු සි. අමෙරිකාව, එක්සත් රාජ්‍යාන්‍යය, යුරෝපා රටවල් කිහිපයක් මත රඳාපවතින අපනයන වෙළඳපොල ඉතුදියාව, විනය වැනි විශාල වෙළඳපොලක් තිබෙන රටවලට අවතිරණ වීමට සැලසුම් සකස් කළ යුතු සි. එය වසරකින් දෙකකින් ඉට කළ හැකි කාරණයක් නොවේ සි. ඒ සඳහා දිගුකාලීන විසඳුම් අවශ්‍ය සි. වහා ම ඒ සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග අනුගමනය කළහොත් වසරක් හෝ දෙකක් ඇවැමෙන් යම් ප්‍රමාණයකට අපනයන ගක්තිමත් කර ගනිමින් ගෙවුම් ගේෂ අරුබුදයකට ද විසඳුම් සෞය ගත හැකි සි.

රජයේ ගාස බර අනෙක් කාරණය සි. එය දේශීය හා විදේශීය වශයෙන් කොටස් 2කට බෙදිය හැකි සි. ඉන් දේශීය ගාස ආර්ථිකයට දැඩි අරුබුදයක් ඇති කර නැහැ. රජය දේශීය ගාස ආපසු ගෙවීමට අනුගමනය කරන කුම්වේදය වන්නේ නැවතත් එම ආර්ථිකයෙන් ම ගාස ලබා ගැනීම සි.

එනම්, හාන්බාගාර බැඳුම්කර තිකුත්කර අලෙවි කිරීම සි. ශ්‍රී ලංකාවට ගැටුවක් වී තිබෙන විදේශ ගාය ආපසු ගෙවීමට සිදු වන්නේ විදේශ මුදල්වලින් ම සි. අපනයන ඉපැයීම්, මැදපෙරදිග ඇතුළු විදේශ සේවයේ නිපුණ ව්‍යවහාරේ ඉපැයීම් භෙවත් පෙළද්ගලික ප්‍රේෂණ, සංචාරක ව්‍යාපාරයේ ඉපැයීම් හා විදේශ ගාය හා ප්‍රදාන අර්ථිකයට විදේශ මුදල් ලැබෙන මුදලුගු සි. ශ්‍රී ලංකාව පසුගිය කාලයේ මධ්‍ය ආදයම් ලබන රටක් බවට පත්වීමත් සමග විදේශ ප්‍රදහනවල පෙන්වුම් කරන්නේ අඩුවීමක්. එසේ විදේශ විනිමය ලැබෙන මුදලුගු හිතවන විට ගාය ගෙවීම් සඳහා තිබෙන එක ම විකල්පය විදේශ

විනිමය ඉපැයීම් ඉහළ නාවා ගැනීම අනිවාර්යයෙන් කළ යුතු කාරණයක්. එසේ වුවත් පසුගිය මාස කිහිපය තුළ සිදු වූ දේශපාලනය ආර්ථික නිසා සංචාරක කේෂ්තයේ අස්වනු නෙලා ගැනීමට තිබු ස්වර්ණමය අවස්ථාව ගිලිහි යන්නේ ඉතා ම අවාසනාවන්ත ආකාරයෙන්. එමත් ම රටවල් 20කට ආසන්න වූ ප්‍රමාණයක් ශ්‍රී ලංකාව සංචාරයට තුළුණු රටක් ලෙස නමිකර තබුණා. මේ සියල්ල එක් දිනකින් යථා තත්ත්වයට පත් කළ නොහැකි සි. ඒ සඳහා විදේශ දුත ම්‍යෙළවල කාර්යභාරය ද නව ආණ්ඩුවේ විපක්ෂයේ කාර්යභාරය ද ඉතා වැශයෙන්.

රටවලින් තවත් ගාය ලබා ගැනීම සි. බේද්වාවකය වන්නේ ශ්‍රී ලංකාවට ගාය වාරිකය පමණක් නොව වාරිකය සඳහා පොලියක් ගෙවීමට ද සිදු වීම සි. දිගින් දිගට ම ගාය ලබාගැනීම නිසා මේ වන විට ශ්‍රී ලංකාවට උද වී ඇත්තේ ගාය උගුලකට හසුවීමට සි.

තවත් කාරණයක් වන්නේ රටේ උද්ධමනය සි. එනම්, මිල මට්ටමේ ඉහළ යාම සි. පසුගිය වසර 4ක කාලය තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ උද්ධමනය වාර්තා වන්නේ තනි ඉලක්කමක අයකින්. එහෙත්, ඉදිරියේදී ඒ ආකාරයෙන් බලාපොරොත්තු විය නොහැකි සි. ඒ, රුපියලේ කඩා වැටීම තිවැරිදි වීමට කිසියම් කාලයක් ගතවන නිසා. ඒ කාලය තුළ ආනයන වියදීම් ඉහළයාම නිසා දේශීය වශයෙන් හාන්ඩ් හා සේවාවල මිල ඉහළ යාමට පූජාවන්. එහෙත්, උද්ධමනය යනු එලෙස මිල

උද්ධමනයට විකළම
වැටුප් වැඩි කිරීම
නොව සි. විකළම
වන්නේ දේශීය වශයෙන්
නිෂ්පාදන ඉහළ නංවා
ජනනය වන රැකියා
ප්‍රමාණය ඉහළ නැංවීම
සි. ඒ අනුව රැකියා
ඉහින්ගේ ආදයම ඉහළ
නැංවීම සි. මෙවතිනි
ක්‍රමවේදයකට ගමන්
කිරීම අනියෝගයක්
ශ්‍රී සඳහා දිගු කාලීන
විකළම් අවශ්‍ය සි. 2019
වසරේ බලයට පත්වන
රජයේ අනියෝගයක්
වන්නේ දිගුකාලීන
සැලසුම් කරා රට ගෙන
යාම සි.

ඉහළයාම නොව සි. මිල මට්ටම ඉහළ යන වේගය සි. උද්ධමනය අඩු වූ පමණින් ඒ රටේ ජනතාවගේ ජ්වන මට්ටම ඉහළ ගොස් ඇතැයි පැවසිය නොහැකි සි. ඉහළ උද්ධමනයක් පැවතුණු පසු ව උද්ධමන අනුපාතිකය පහළයාම මගින් අර්ථිකය සත්‍ය තත්ත්වයට පත්වාවා යැයි පැවසිය නොහැකි සි. මෙවතිනි තත්ත්වයක්

ඉදිරියේදී ශ්‍රී ලංකාවේ ද අපේක්ෂා කළ හැකි සි. කුමන රජයක් බලයට පත් වුවත් 2019 දී උද්ධමනය ඉහළ යාම වැළැක්විය තොහැකි සි. මේ තත්ත්වය පාලනයට විවිධ කෘතිම ශිල්ප කුම අනුගමනය කළ හැකි සි. උදාහරණ ලෙස ඉන්ධන මිල අඩු කිරීම පෙන්වා දිය හැකි සි. ඉන් උද්ධමනය පහළ මට්ටමක තබා ගන්නා බවට මවා පෙන්විය හැකි වුවත් ඒවා සාර්ථක දිග කාලීන විසඳුම් තොවෙයි.

කළ යුතු වන්නේ දේශීය නිෂ්පාදන ඉහළ න්‍යා ගැනීම සි. රටක් වශයෙන් අප සිදු කළ හයානක ම වරද ශ්‍රී ලංකාව කාමිකර්මක රටක් බව අමතක කර දේශීය වශයෙන් නිෂ්පාදනය කළ හැකි දේ පවා ආනයනය කිරීම සි. රට අවශ්‍ය නිෂ්පාදන බිභිකරන ව්‍යවසායක් වුවත් දූනට රටේ තිබෙන්නේ වාණිජ ව්‍යවසායක්. රට සතු භූගෝලීය හා දේශගුණික පරිසරය හිතකර වන්නේ දේශීය කාමිකර්මාන්තය (මිරිදිය මත්ස්‍ය කර්මාන්තය මෙන් ම කරදිය මත්ස්‍ය කර්මාන්තය සඳහා) නගා සිටුවීමට වුවත් ඒ සඳහා ප්‍රමාණවත් වැඩපිළිවෙළක් නැහැ. ඒ සඳහා ආකල්පමය වෙනසක් රට අවශ්‍යයි. උද්ධමනයට විසඳුම වැළැඳී කිරීම තොවෙයි. විසඳුම වන්නේ දේශීය වශයෙන් නිෂ්පාදන ඉහළ න්‍යා ජනනය වන රැකියා ප්‍රමාණය ඉහළ නැවීම සි. ඒ අනුව රැකියා ලැයින්ගේ ආදයම ඉහළ නැවීම සි. මේ අනුව බලන විට වසර 2019 දී එකිනෙකට සම්බන්ධ ආර්ථික අනියෝග රසකට ශ්‍රී ලංකාවට මුහුණ දීමට සිදු වී තිබෙනවා. වඩාත් අවධානයට යොමු විය යුතු කාරණය වන්නේ මේ සියලු දේ එක ම ජාලයක් බවට පත් ව තිබීම සි. ඒ නිසා ශ්‍රී ලංකාවට මේ අනියෝග ජය ගැනීම සඳහා දිගුකාලීන සැලසුම අවශ්‍යයි. ජාතික ප්‍රතිපත්තියක් අවශ්‍යයි. එමත් ම කුමන රජයක් බලයේ සිටියත් එම සැලසුම ක්‍රියාවට න්‍යා වන දේශපාලන යාන්ත්‍රණයක් අවශ්‍යයි. රටේ අව්‍යාසනාවට මෙතෙක් එවැන්තක් සිදු වී නැහැ. බලයට පත්වන ආණ්ඩුවේ දේශපාලන ත්‍යාය පත් අනුව කටයුතු කිරීම සි එයට හේතුව. මේ නිසා ආර්ථික වශයෙන් හෝ ජාතික ප්‍රතිපත්තියක් සකස් කර ඒවා ක්‍රියාවට නැවීමට රජය මෙන් ම විපක්ෂය ද මූලිකත්වය ගත යුතු සි. ජනතාව ද ආකල්පමය වෙනසක් ඇති කර ගැනීම සඳහා කිසියම් කැපකිරීමක් කළ යුතු සි.

එහෙත්, එය අනියෝගයක් වී තිබෙන්නේ අපේ රටේ පවතින දේශපාලන සංස්කෘතියන් සමග සි. බලයට පත්වන සැම රජයක් ම කාල්පනා කරන්නේ ආකර්ෂණීය සටන් පාය මගින් රළුග මැතිවරණය දිනා ගැනීම සි. මේ නිසා දේශපාලන නායකයන් මෙන් ම ජනතාව ද කිසියම් දිගුකාලීන වැඩපිළිවෙළක් සඳහා ආකල්පමය වෙනසක් ඇති කර ගත යුතු සි.

ශ්‍රී ලංකාවේ සේවා වියුක්තිය සැලකිල්ලට ගත් විට උගත් තරුණ ප්‍රජාව අතර එය 4%ක්. එහෙත්, එම ගණනය කිරීම නිවැයිදී නැහැ. එය අතාත්වික, යථාර්ථය තොපෙන්වන සංඛ්‍යාවක්. සැබැඳු සේවා වියුක්තිය එයට වඩා ඉහළ අගයක් වාර්තා කරනවා. එයට විසඳුම රාජ්‍ය සේවය ප්‍රජාල් කිරීම තොවෙයි. රජයේ කාර්යය රැකියා ලබා දීම තොවෙයි. රැකියා ජනනය කිරීමට අවශ්‍ය පසුබීම සකස් කිරීම සි. එහම්, පොදුගලික අංශය දිරිගත්වනපුලු විශ්වාසයක් හා ආයෝජන පරිසරයක් ගොඩනැගීම සි. වර්තමානයේදී ආර්ථිකයට රජය දරන දෙකත්වය 20%ක තරම් හැකිලිමක් පෙන්නුම් කරනවා. ඒ නිසා රාජ්‍ය අංශයේ රැකියා ජනනය කිරීම අවම වී තිබෙනවා. යහපාලන රජය බලයට පත්වන විට රැකියා දස ලක්ෂයක් පිළිබඳ අනාවැකි පැවසුව ද ශ්‍රී ලංකාවේ සේවා වියුක්තියේ මේ වන විට පෙන්නුම් කරන්නේ ඉහළ යාමක්.

මේ අනුව බලන විට වසර 2019 දී එකිනෙකට සම්බන්ධ ආර්ථික අනියෝග රසකට ශ්‍රී ලංකාවට මුහුණ දීමට සිදු වී තිබෙනවා. වඩාත් අවධානයට යොමු විය යුතු කාරණය වන්නේ මේ සියලු දේ එක ම ජාලයක් බවට පත් ව තිබීම සි. ඒ නිසා ශ්‍රී ලංකාවට මේ අනියෝග ජය ගැනීම සඳහා දිගුකාලීන සැලසුම අවශ්‍යයි. ජාතික ප්‍රතිපත්තියක් අවශ්‍යයි. එමත් ම කුමන රජයක් බලයේ සිටියත් එම සැලසුම ක්‍රියාවට න්‍යා වන දේශපාලන යාන්ත්‍රණයක් අවශ්‍යයි. රටේ අව්‍යාසනාවට මෙතෙක් එවැන්තක් සිදු වී නැහැ. බලයට පත්වන ආණ්ඩුවේ දේශපාලන ත්‍යාය පත් අනුව කටයුතු කිරීම සි එයට හේතුව. මේ නිසා ආර්ථික වශයෙන් හෝ ජාතික ප්‍රතිපත්තියක් සකස් කර ඒවා ක්‍රියාවට නැවීමට රජය මෙන් ම විපක්ෂය ද මූලිකත්වය ගත යුතු සි. ජනතාව ද ආකල්පමය වෙනසක් ඇති කර ගැනීම සඳහා කිසියම් කැපකිරීමක් කළ යුතු සි.

 ග්‍රැමා සන්ධිසාහායකගේ

දෙසතිය

ප්‍රවත් සරගාව

ඔබ ප්‍රශ්‍රට ම ගෙන්වා ගන්න. පහත කුපනය පුරුවා අප වෙත එවන්න.

දෙසතිය

සෙරා පැවිස සෙන ලිපිනය :

නම :

ලිපිනය :

අබෝධ දුරකථන අනුය -

163, පොලෝන්තොම්,
කොළඹ 05.

'මාගම් කොමලිය' මාතරින බෙලුජනතට

(ම) තර - කතරගම යෝජිත දුම්රිය මාරුගයේ පුරුම අදියර වගයෙන් මාතර සිට බෙලුජනත දක්වා ඉදි කෙරුණු කිලෝ මීටර් 26ක් වූ දුම්රිය මාරුගයේ පුරුම නිරික්ෂණ දුම්රිය ගමන ඉකුත් ජනවාරි 6 ද සිදු කෙරුණේ ප්‍රවාහන හා සිවිල් ගුවන් සේවා අමාත්‍ය අර්ථුන රණතුංගගේ ප්‍රධානත්වයෙන්.

ශ්‍රී ලංකා ඉතිහාසයේ පුරුම වරට බෙලුජනතේ සිට මාතරට දුම්රියක් බාවනය කෙරුණු අවස්ථාව දැක බලා ගැනීමට ප්‍රදේශවාසී ජනතාව දුම්රිය මාරුගය දෙපස රස්ව සිටියේ ද්‍රී උදෙස්ගයකින්. බෙලුජනත සහ ඒ අවට ගම්වල ජ්‍යෙෂ්ඨත්වන ද්‍රී ගණන් ජනයා එදින උදෑසන සිටම බෙලුජනත දුම්රිය ස්ථානය අසල රස්වී සිටියේ නව දුම්රිය ගමන ආරම්භ කරන අවස්ථාව දැක ගැනීම සඳහා යි.

මැයි 10කින් සමන්විත එම්.සී.ඩ්. 919 දරන 'මාගම් කොමලි' ලෙස නම් කොට ඇති විශේෂ දුම්රිය එදින පෙ. ව. 10.00 ට අර්ථුන රණතුංග ඇමැතිවරයා සහ දුම්රිය නිලධාරීන් ද රගෙන බෙලුජනතේ සිට මාතර බලා ගමන ආරම්භ කරන විට පැමිණ සිටි විභාළ පිරිසක් ද දුම්රිය මැදිරිවලට ගොඩ වුණා. සැම දුම්රිය මැදිරියක්ම

ගැහැනු පිරිමි, බාල මහලු ජනයාගෙන් පිටි පැවතුණා.

බෙලුජනත - මාතර දුම්රිය මාරුග යට බෙලුජනත, වැවිරුකන්නල, බණර න්ද හා කැකණදුර ලෙස දුම්රිය ස්ථාන 4ක් තිබෙනවා. මීටර් 110ක් දිග ගොඩනැගිල්ලකින් හා මීටර් 300ක් පමණ දිගින් යුත් වේදිකා 3කින් සමන්විත බෙලුජනත දුම්රිය ස්ථානය ඒ හතර අතුරින් ප්‍රධාන ම දුම්රිය ස්ථානයයි. මෙයට අමතරව වෙහෙරහේන හා පිළදුව නමින් උප දුම්රිය ස්ථාන 2ක් ද පිහිටුවා තිබෙනවා.

දුම්රිය මාරුගයේ සැම දුම්රිය ස්ථානයක ම වේදිකා හරහා මගින්ට මාරු වීම සඳහා ගුවන් පාලම් වෙනුවට උම් මාරු ඉදි කොට තිබීම විශේෂයි.

ලංකාවේ දිග ම දුම්රිය උමග පිහිටා ඇත්තේ මාතර - බෙලුජනත දුම්රිය මාරුගයේ නාකුවිටගම ප්‍රදේශයේ සිට කැකණදුර දුම්රිය ස්ථානය ආසන්නයේ සි. එම උමග දිග මීටර් 615ක්. මිට පෙර දිග ම දුම්රිය උමග වූයේ උඩිරට දුම්රිය මාරුගයේ සිංගිමලේ උමග සි. එහි දිග මීටර් 559ක්. මේ හැර මාතර -

ශ්‍රී ලංකා ඉතිහාසයේ පුරුම වරට බෙලුජනතේ සිට මාතරට දුම්රියක් බාවනය කෙරුණු
අවස්ථාව දැක බලා
ගැනීමට ප්‍රදේශවාසී
ජනතාව දුම්රිය මාරුගය
දෙපස රැක්ව සිටියේ දැඩි
දෙක්ශීරායකින් බෙලුජනත සහ ඒ අවට ගම්වල
ඡිවත්වන දහස් ගණන්
ජනතාව එදින උදෙසන
සිටම බෙලුජනත දුම්රිය
ස්ථානය අසලට රැක්වී
සිටියේ නව දුම්රිය ගමන
ආරම්භ කරන අවස්ථාව
දැක ගැනීම සඳහා යි.

බෙලිඳ්‍රත්ත දුම්රිය මාරුගයේ මීටර් 268ක දිගින් යුත් තවත් උමගක් බහුරු න්ද ප්‍රදේශයේ ඉදි කොට තිබෙනවා.

කිලෝ මීටර් 26ක් වන මාතර - බෙලිඳ්‍රත්ත දුම්රිය මාරුගයේ මූල්‍ය දුර ප්‍රමාණයෙන් 10%ක් ඉදි කොට ඇත්තේ ගුවන් පාලම් මතින්. මෙයින් කිලෝ මීටර් 1.5ක දිගින් යුත් බහුරු න්දේ සිට වැවිරුකන්නල දක්වා වූ ගුවන් පාලම ලංකාවේ උසම හා දිගම ගුවන් පාලමයි. එහි උස මීටර් 21ක්. මිට අමතර ව මාතර - කැකුණුර දක්වා කොටසේ තවත් ගුවන් පාලමක් ඉදි කර තිබෙනවා.

නිල්වලා ගග හරහා වැටී ඇති මාතර - බෙලිඳ්‍රත්ත දුම්රිය මාරුගයේ හරස් මාරුග 18ක් ද පාලම් 12ක් ද බේක්කු 49ක් ද උබ බිම මාරුග 23ක් ද යට බිම මාරුග 16ක් ද ඉදි කොට තිබෙනවා.

යෝජිත මාතර - කතරගම දුම්රිය මාරුගයේ ඉදි කිරීම සිදු කෙරෙන්නේ අදියර තුනකින්. පළමු අදියර ලෙස කිලෝ මීටර් 26ක දිගින් යුත් මාතර - බෙලිඳ්‍රත්ත දුම්රිය මාරුගය ඉදි කොට තිබෙනවා.

එහි දෙවැනි අදියර කිලෝ මීටර් 48කින් යුත් බෙලිඳ්‍රත්ත සිට හම්බන්තොට දක්වා ද කිලෝ මීටර් 39ක දුරකින් යුත් තෙවැනි අදියර හම්බන්තොට සිට කතරගම දක්වා ද

ඉදි කිරීමට නියමිතයි. මෙයින් පළමු අදියර වන මාතර සිට බෙලිඳ්‍රත්ත දක්වා වූ දුම්රිය මාරුගය ඉදි කිරීමට වැය කොට ඇති මූදල ඇමරිකානු බොලර මිලියන 278.2ක්. විනයේ එක්සිම් බැංකුව මේ සඳහා මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන සපයා තිබෙනවා.

නිදහස් ලංකාවේ පළමු වරට ඉදි කළ දිගම දුම්රිය මාරුගය වන්නේ මාතර - බෙලිඳ්‍රත්ත දුම්රිය මාරුගයයි. මේ සමග කිලෝ මීටර් 1508ක් ව පැවති මෙරට දුම්රිය මාරුගවල දිග කි. මී. 1535 දක්වා වැඩි වී තිබෙනවා.

මධ්‍යම ඉංජිනේරු කාර්යාලයයේ උපදේශනය හා අධික්ෂණය යටතේ මෙහි ඉදි කිරීම කටයුතු හාර ප්‍රධාන කොන්ත්‍රාකරුවන් වන්නේ වයිනා මැෂීනරි ඉම්පොට්ටි එක්ස්පොට්ටි කෝපරේට් සමාගමයි.

ශ්‍රී ලංකා යටත් විජිත පාලනය පැවති වසර 92කට පෙර එනම්, 1928 දී ඉදි කරන ලද මධ්‍ය ප්‍රාගලුප්‍ර තිකුණාමලය දුම්රිය මාරුගයෙන් පසු

2019 සිංහල අලුත් අවුරුද්දට පෙර මේ මාරුගයේ මගි දුම්රිය බාවනය ඇරැකීමට කටයුතු යොද ඇති බව සි මාතර - බෙලිඳ්‍රත්ත ප්‍රථම නිරික්ෂණ දුම්රිය වාරිකාවට එක් වූ ප්‍රවාහන හා සිවිල් ගුවන් සේවා ඇමැති අර්ථ රුණත්‍රා මාතර වෙත පවතා සිටියේ.

දායා ලංකාපුර

අනාගතය බලා දුවන ශකධ ගො

සර එකසිය පනහකටත් වඩා පැරණි දුම්රිය සේවය පිළිබඳ සමාජයේ වරින් වර කතාබහ අලුත් වන්නේ දුම්රිය සේවක වැඩවරුන, දුම්රිය අනතුරු ආදි කාරණා කෙරෙහි ජනතා අවධානය යොමු වීමත් සමග. එහෙත්, අවධානය යොමු විය යුතු දුම්රිය සේවයේ සංවර්ධනාත්මක පැතිකඩක් ද තිබෙන බව අප අමතක නොකළ යුතු සි.

නොබෝදා (2018 දෙසැම්බර් 03) ඒ පිළිබඳ කතාබහක් යළි ඇති වන්නේ ඉන්දිය ජය ආධාර යටතේ ඇමරිකානු බොලර් මිලයන 10ක් වියදුන් දුම්රිය ද්විත්ව කට්ටල 06ක් සහ නව දුම්රිය එන්ඡින් 10ක් ලබා ගැනීමට දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුව කටයුතු කිරීමත් සමග. ශ්‍රී ලංකා රජය හා ඉන්දියනු රජයේ EXIM බැංකුව අතර 2017 වසරේ පුළු මාසයේ අන්සන් කරන ලද ගිවිසුමක ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සි ඒවා මෙරට ලැබෙන්නේ.

දුම්රිය සේවයේ එතෙක් මෙතෙක් පැමිණි ගමන් මගෙනි දුම්රිය මගින්ගේ

අපහසුතා මගහරවා ගැනීමටත් මගින් මුහුණදෙන ගැටලුවලට විසඹුම් ලබා දීමටත් වරින් වර පත්වන රජයන් මෙවැනි පියවර ගෙන තිබෙනවා. ඉන්දියාවෙන් පමණක් නොව විනයෙන් සහ ඇමරිකා එක්සත් ජනපදයෙන් ද මෙවැනි බලවේග කට්ටල ඉදිරියේදී මෙරට ගෙන්වීමටයි රජය අභේක්ෂණ කරන්නේ. ඒ යටතේ විනයෙන් බලවේග කට්ටල 09ක් හා ඇමරිකා එක්සත් ජනපදයෙන් එන්ඡින් කට්ටල 12ක් ආනයනය තිරීමට සි යෝජිත.

ඉන්දියාවෙන් ගෙන්වන ලද මේ බලවේග කට්ටල පිළිබඳ අදහස් දක්වන දුම්රිය සාමාන්‍යාධිකාරී බිලන්ත ප්‍රතාන්දු: "මගින් විකාල පිරිසක් දැනට දුම්රියෙන් දෙනික ව කොළඹ රාජකාරී කටයුතුවලට පැමිණෙනවා. ඒ වගේ ම ආපසු සිය ගම්බිම් බලා යනවා. එහෙත්, මේ කටයුතු සඳහා දැනට තිබෙන දුම්රිය ප්‍රමාණවත් නැහැ. ඒ නිසා ඉන්දිය ජය ආධාර යටතේ දුම්රිය ද්විත්ව බලවේග කට්ටල හා නව

දුම්රිය එන්ඡින් ලබාගැනීමට දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුව තීරණය කොට තිබෙනවා."

ඒ යටතේ ප්‍රධාන මාරුගය, මූහුදුබඩ මාරුගය සහ කැලෙකිවැලි මාරුගය සංවර්ධනය කිරීමටයි අපගේ අවධානය යොමුව තිබෙන්නේ. උතුරු දුම්රිය මාරුගය, තදාසන්න දුම්රිය සේවාව හා කදුරට දුම්රිය සේවාව පවත්වාගෙන යාමට එවැනි පහසුකම් ඇති දුම්රිය අවශ්‍ය සි. රටේ එක් එක් ක්ෂේත්‍රවල සංවර්ධනයට තීරණ ආධාර දෙන අවස්ථාවේ ප්‍රවාහන සේවාව දියුණු කිරීම සඳහා යෝජනාවලියක් ඉදිරිපත් කළ බවත් ඩිලන්ත ප්‍රතාන්දු ප්‍රවාහනයාව. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සේවාව බලවේග කට්ටල 6ක් හා දුම්රිය එන්ඡින් 10ක් මෙරට ලැබේ තිබෙන්නේ.

තව දුරටත් මේ පිළිබඳ අදහස් දක්වන දුම්රිය සාමාන්‍යාධිකාරීවරයා : "තවත් දුම්රිය මැදිර 160ක් අපට අවශ්‍ය සි. අද ධාවනයේ තිබෙන දුම්රිය මැදිර 250ක් පමණ වසර 30ක්

පමණ පැයණි සි. කොළඹ, මහනුවර නගරාන්තර දුම්බියේ තිබෙන්නේන් ඒ පැයණි මැදිරීම සි. ඒ නිසා මැදිරී 160ක් පමණ අලුතින් ලබා ගැනීමටත් අප තිරණය කර තිබෙනවා.”

මෙරට දුම්බිය එන්ඩ්න් ආනයනය සම්බන්ධයෙන් තිබෙන්නේ ද තරමක දිග ඉතිහාසයක්. ලංකා දුම්බිය සේවයට ප්‍රථම වරට බිසල් රේල් කාර් තුනක් එංගලන්තයේ English Electric Company ආයතනයෙන් ගෙන්වනු ලැබූවා. 'Silver Smith', 'Silver Foom', 'Silver Spray' ලෙස නම කර තිබූ ඒවා මුහුදුබඩ ප්‍රදේශයේ දාචනයට සියෝදා ගෙන තිබෙන්නේ.

වසර 1950න් ඇරණි දශකය තුළ බිසල් ඇන්ඩ්න් කෙරෙහි නැඹුරු විමෙන් ප්‍රථමයෙන් එංගලන්තයේ Brush Bagnall Electric සමාගමෙන් විදුලී එන්ඩ්න් 25ක් ආතයනය කර තිබෙනවා. 1954 වසරේ කැනඩාවේ ජෙනරල් වෝටර්ස් සමාගම නිපද වූ බිසල් ඉලකක්ටික් ඇන්ඩ්න් 10ක් ද ලංකාවට පරිත්‍යාග කර තිබෙන අතර ඇන්ඩ්න් 04ක් මිලදී ගැනීම ද සිදු වී තිබෙනවා. මේ ඇන්ඩ්න් උපයෝගී කර ගනිමිනුයි 1956 දී 'උඩරට මැණික්', 'රහුණු කුමාරී', 'යාල් දේවී' සිපුගාමී දුම්බිය ආරම්භ කළේ.

වසර 150කට වඩා ඇතට දිවයන වාෂ්ප ඇන්ඩ්මෙන් ඇරණුණු දුම්බිය ඉතිහාසයේ පළමු වරට බිසල්

“

මගින් විශාල පිරිසක් දැනට දුම්බියෙන් දෙනික ව කොළඹ රාජකාරී කටයුතුවලට පැමිණෙනවා. ඒ වගේ ම ආපසු සිය ගම්බම් බලා යනවා. එහෙත්, මේ කටයුතු සඳහා දැනට තිබෙන දුම්බිය ප්‍රමාණවත් නැහැ

”

දුම්බිය එන්ඩ්මක් යොදවනු ලැබුවේ එංගලන්තයෙන් ආනයනය කරමින්. 1952 වසරේ ආනයනය කරුණු එම දුම්බිය ඇන්ඩ්ම A.M - 1 වර්ගයේ ඇන්ඩ්මක්. ඉන් දෙවසරකට පසුව කැනඩාවෙන් ආනයනය කරනු ලැබූ M - 2 වර්ගයේ දුම්බිය ඇන්ඩ්ම ගෙන්වනු ලැබුවේ කොළඹ කුමය යටතේ සි. 1954 වසරේ ආනයනය කරන ලද M-2 වර්ගයේ දුම්බිය එන්ඩ්න් අද වන විට වයස ඇවුරුදු 60 ඉක්මවා ඇති අතර අදත් ඒවා දාචනය වන බවයි දුම්බිය දෙපාර්තමේන්තුවේ සාමාන්‍යාධිකාරීවරයා පවසන්නේ.

ඉන්දියාවෙන් දුම්බිය එන්ඩ්න් හා බලවේග කට්ටල මෙරට ගෙන්වන්නේ ශ්‍රී ලංකාවේ මාර්ග පද්ධතියට සුදුසු ලෙස සි. දුම්බිය ඉතිහාසයේ යෝධ පිම්මක් පැනීමට දුම්බිය දෙපාර්තමේන්තුව මේ වන විට සකසමින් තිබෙන පිශුරුපත් කියාවට නාවා මියාගේ ගෙන් පහසුව වඩාත් සුවපහසු අන්දමින් සකසා දෙනාතුරු ජනතාව ඇගිලි ගනිමින් බලා සිටින බව කිව යුතු කාරණයක්. වර්තමානයේ දුම්බිය මගින්ගේ ගමනාගමනය සිසුයෙන් වැඩි වී තිබෙනවා. එමෙන් ම දැනට දුම්බිය දෙපාර්තමේන්තුව සඳ දුම්බිය එන්ඩ්න්වලින් සියයට 55ක් වසර 30ක සේවා කාලයක් සම්පූර්ණ කර ඇති නිසාත් දුම්බිය මැදිරී 250ක් පමණ වසර 25ක් පමණ පැයණි වී තිබීම නිසාත් දුම්බිය එන්ඩ්න් සහ බලවේග කට්ටල අලුතින් මිලදී ගැනීමට තිරණය කිරීම අතවශය කාරණයක්.

රසාංඡලිකා නයනහාරි

මෙත්‍රී පාලනයෙන් යෙතත් රටක

2015 වසරේ ජනවාරි 8 වැනි දා
මෙත්‍රීපාල සිරසේන මැතිතුමා
ජනාධිපති දුරයට පත්වුණේ
එක්සත් ජාතික පක්ෂයේ පමණක්
නොව සිවිල් සමාජ ක්‍රියාධරයන්
සහ කාමානක ජනතාවගේ
ද ප්‍රජාල් මැදිහත් වීමකින්.
ජනාධිපතිවරණයට පූර්ණ සමාජ
මාධ්‍ය මැදිහත් වීමක් ද දක්නට
ලැබුණා. ඒ නිසා ම එය සමාජ
මාධ්‍ය විෂ්ලවයක ආරම්භයක්
යැයි ද සඳහන් වුණා.

මෙම ත්‍රී පාලනයක් ස්ථාවර රටක් යන තේමා පාඨය මිසේ මෙත්‍රීපාල සිරසේන මැතිතුමා ශ්‍රී ලංකාවේ ජනාධිපති දුරයට පත් ව ජනවාරි 8 වැනිදාට සිව් වසරක් සම්පූර්ණ වූණා.

2015 වසරේ ජනවාරි 8 වැනි දා මෙත්‍රීපාල සිරසේන මැතිතුමා ජනාධිපති දුරයට පත්වුණේ එක්සත් ජාතික පක්ෂයේ පමණක් නොව සිවිල් සමාජ ක්‍රියාධරයන් සහ සාමාන්‍ය ජනතාවගේ ද ප්‍රජාල් මැදිහත් වීමකින්. ජනාධිපතිවරණයට පූර්ණ සමාජ මාධ්‍ය මැදිහත් වීමක් ද දක්නට ලැබුණා. ඒ නිසා ම එය සමාජ මාධ්‍ය විප්ලවයක ආරම්භයක් යැයි ද සඳහන් වූණා.

ජනාධිපති මෙත්‍රීපාල සිරසේන ජනාධිපති දුරයට පත්වීමත් සමග ශ්‍රී ලංකාවේ දේශපාලන ඉතිහාසයට තව පිටුවක් එක් වූණා. ඉතිහාසයේ ප්‍රතිච්චේද දේශපාලන දාරාවේ ප්‍රධාන පක්ෂ දෙක වන එක්සත් ජාතික පක්ෂය සහ එක්සත් ජනතා නිදහස් සන්ධානය එක්ව රජයක් පිහිටුවනු ලැබුවේ ජාතික ආණ්ඩුවක් ලෙසින්.

යහපාලනය තමින් හැඳින්වූ රජය මේ රටට අවශ්‍ය අණපනක් රසක් පාර්ලිමේන්තුවේදී සම්මත කර ගත්තේ 19 වැනි ව්‍යවස්ථා

සංගේධනයන් සිදු කර ගනිමින්. 19 වැනි ව්‍යවස්ථා සංගේධනය මගින් වසර හයක් ව තිබූ ජනාධිපති බුර කාලය වසර පහ දක්වා අඩු කෙරුණා.

මෙත්පාල සිරිසේන මැතිතමා ජනාධිපති බුරයට පහත්මත් සමග හාමෙනය හා තොරතුරු සෞයා යාම පිළිබඳ විශාල ප්‍රගතියක් ද දක්නට ලැබුණා. එමත් ම තොරතුරු දැන ගැනීමේ පනත සම්මත කිරීම හා නව ව්‍යවස්ථාවකට පදනම සකස් කිරීම ද සිදු වුණා. ජනාධිපතිවරණයෙන් පසු ගොඩනගන ලද රජයෙන් මානව හිමිකම් ප්‍රවර්ධනය ඇතුළු විවිධ අංශවල ප්‍රතියක් ලබා තිබෙන බව ආණ්ඩුවට සම්බන්ධ පිරිස් මෙන් ම සිවිල් සංවිධාන පෙන්වා දුන්නා. එය සත්‍යයක් බව ඇතැම් රටවල් ද පෙන්වා දුන්නේ ජනාධිපතිතමාගේ රාජු පාලනයේ ඇති විනිවිද්‍යාවයට ප්‍රකාශ කරමින්.

තම රාජු පාලන තන්තුයේ සිවි වසරක් ගෙවී යන තැනා මොරග හකන්ද කළුගග ජලාග ව්‍යාපෘතියට සම්බාධී ව නිමුත් ලැංගල නව නගරය විවාත කරන්නට ජනාධිපතිතමා කටයුතු කළා. අදින් සිවි වසරකට පෙර මා මේ රටේ රාජු නායකයා ලෙස පත්කර ගනිමින් ජනතාව තැබූ අපේක්ෂා ඉටු කිරීමට ගෙන ගිය වැඩිපිළිවෙළේ සාර්ථක, අසාර්ථක අවස්ථා තිබුණා යැයි ජනාධිපතිතමා ලැංගල නගරය විවාත කිරීමේදී පැවසුවා. ඉදිරි කාල සිමාවේදී ජනතා ජයගහන කරා මේ රට මෙහෙයුන බවත් එහිදී ජනාධිපතිතමා පෙන්වා දුන්නා.

ජනතා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයන්, නිදහස තහවුරු කිරීමත්, සියලු ජාතිය්ව බියෙන් සැකෙන් තොරව ජ්‍වත්විය හැකි සමාජයක් ගොඩනැගීමටත් දේශපාලනික වශයෙන් කුපවන බව පැවසු ජනාධිපතිතමා නිදහස් මාධ්‍යයක්, ස්වාධීන අධිකරණයක්, අපක්ෂපාති රාජු සේවයක් ගොඩනැගීමටත් පහ ජාතික ආර්ථිකය ගක්තිමත් කිරීමටත් පසුහිය සිවි වසර තුළ වැදගත් පියවර රාජියක් ගත් බවත් පෙන්වා දුන්නා.

රට ගොඩනැගීමට හා අනියෝග ජය ගැනීමට ඇති ප්‍රබල බාධකය ලෙස එතුමා පෙන්වා දුන්නේ වංචාව, දුෂ්‍යතා සහ අකුමිකතා සි. රට එරහි ව දේශපාලන අධිකාරිය තුළත් රාජු පාලනය තුළත් සුවිශේෂී කැපකිරීම් සිදු කළ බව සි ජනාධිපතිතමා පෙන්වා දුන්නේ. පසුහිය අත්දැකීම් ආයිරවාදයක් කර ගනිමින් දුෂ්‍යතා සහ වංචාව පිටු දැකීමට ගක්තිමත් වැඩිපිළිවෙළක් ඔහ්සේ අත්වැළේ බැඳ ගැනීමට එක් වන ලෙස සි ජනතාවට විවාත ආරාධනයක් කළ ජනාධිපතිතමා පවසා සිටියේ.

◀ කුමාර විතුමසිංහ

පළමුව ආරක්ෂාව

යොමකු රෝගාතුර වීම හෝ අනතුරකට ලක්වීම කෙමලස කොතැනකදී සිදු වේද යන්න කිසිවකුට හෝ පූර්වයෙන් නිශ්චය කළ නොහැකි කාරණයක්. විශේෂයෙන් ම පොදුගලික ජ්විතයේදී නිවෙස තුළදී රෝගි වීම හෝ වෙනත් ගාරීරික අනතුරුවලට භාජනය වීම සුලබව දැකිය හැකි දෙයක්. එමෙන් ම නිවෙසන් පරිබාහිර ව බොහෝ දෙනකු වැඩි කාලයක් ගත කරන්නේ තම රැකියා ස්ථාන තුළ. මෙහිදී වර්තමාන කාර්මික තාක්ෂණික දියුණුවත් සමඟ විවිධ විදුත් හා වෙනත් යාන්ත්‍රික උපකරණ සමඟ තම වෘත්තීන්හි නිරත වීමට සි බොහෝ දෙනකුට සිදු ව තිබෙන්නේ. මෙය රාජ්‍ය හා පොදුගලික යන දෙඳංගයේ ම රැකියාවලට අදාළ ව අත්විදිය හැකි පොදු කාරණයක්. විශේෂයෙන් ම රැකියා ජ්විතයේදී අනතුරුවලට භාජනය වීමේ වැඩි අවකාශයක් පවතින්නේ කරමාන්තකාලා ආයුත ස්ථාවා පරිසරයන් තුළදී සි.

මෙහිදී ඉතා ම වැදගත් වන්නේ රැකියාව නිසා සිදු වන සෞඛ්‍ය අනතුරු සහ ලෙඩ රෝග පිළිබඳ අවධනම් තත්ත්වය හඳුනා ගැනීමට අවශ්‍ය පරිසරය සැකසීම සි. රැකියා ස්ථානවල අනතුරු සහ ලෙඩ රෝග පිළිබඳ ව අවධනම් අවස්ථා බොහෝ තිබුණ ද එම ස්ථානවල සේවයේ නියුතු අයගේ නොදුනුවත්කම සහ නොසැලකිලිමක් බව නිසා විවිධ ගැටපුවලට මුහුණ දීමට සිදු වෙනවා. එහිදී යන්ත්‍රපූතු ආයුත ව වැඩ කිරීම, විවිධ රසායනික උවාස සමඟ ගැනීමට සිදු වීම, බර ඉසිලීම, එක දිගට පරිගණකයේ වැඩ කිරීමට සිදු වීම වැනි විවිධ වෘත්තීන්ට අදාළ විවිධ අවධනම් තත්ත්වයන්ට සහ ලෙඩ රෝගවලට මුහුණ දීමට සිදු වන අතර මෙවැනි අවධානම් තත්ත්වයන් මග හරවා ගැනීමට අවශ්‍ය පූර්ව ආරක්ෂිත පියවර පිළිබඳ ව මනා කොට දුනුවත් වීම ඉතා වැදගත්.

රැකියාවේදී පූද්ගල හානි හෝ දේපොල හානි විය හැකි අනතුරුවලින්

වැළකීම පිළිබඳ ව අවධානය යොමු කළ යුතු සි. එහිදී ආරක්ෂාව යනුවෙන් හඳුනා ගන්නේ පූද්ගල හා දේපොල හානි වළක්වා ගනීමින් රැකියාව සුරක්ෂිත ව සිදු කිරීම සි. රට හේතුව අන් සියල්ලට ම වඩා ආරක්ෂාව ප්‍රමුඛ කාරණය වන බැවින්.

රැකියාවේදී හෝ පොදුගලික ජ්විතයේදී සෞඛ්‍ය අනතුරු සහ ලෙඩ රෝගවලට බඳුන්වීමට බලපාන මූලික හේතු කිහිපයක් තිබෙනවා. නොසැලකිල්ල, කෙටි කුම හාවිතය, යාන්ත්‍රික දේජ, නිසි පූහුණුව නොමැති කම, අධි ආත්ම විශ්වාසය, පූද්ගල ආරක්ෂක උපකරණ හාවිත නොකිරීම, ගාහ පාලන දුරවලතා, මානසික දුරවලතා හා මානසික පිබිනය, පෙර සුද්ධනමක් නොමැති වීම හා සුරක්ෂිත කියා පිළිවෙත් නොසලකා හැරීම යනාදිය ඉන් ප්‍රධාන වෙනවා.

පූද්ගලයකුට හෝ දේපොලකට අනතුරක් සිදු වන්නේ පූර්ව

සැලසුමකින් තොරව යි. එසේ ම එය යම් කිසි ක්‍රියාවක හෝ ක්‍රියාදාමයක නිරත වීමේදී සිදු වන අනපේක්ෂිත අවස්ථාවක් නිසා පාලනය කිරීම ද අපහසු යි. කෙසේ වෙතත් එහි අවසන් එලය වන්නේ යම් ප්‍රද්‍රේශයකුට හෝ දේපාලකට හෝ හානි විම යි. මේ නිසා පෙර සූදනම, සැලසුම්ගත බව, ප්‍රහුණුව සහ අවධානය මෙන් ම ආරක්ෂිත කුමවේද අනුගමනය කිරීම මගින් රැකියා ස්ථානයේ අනතුරු අවදනමෙන් මිදිය සුතු බව යි ජාතික වෘත්තීය සුරක්ෂිතතා හා සෞඛ්‍ය ආයතනයේ අධ්‍යක්ෂ වෙදුෂ වම්පිකා අමරසිංහ පවසන්නේ. එමෙන් ම එහිදී වෘත්තීය සෞඛ්‍ය සහ ස්ථාපිතතාව සුරු කෙන බවත්, එමගින් ආපද රහිත සේවා පරිසරයක් බිජි කර ගැනීම මගින් එලදිනීතාව ඉහළ නාවාගත හැකි බවත් ඇය සඳහන් කරනවා. සේවකයන්ගේ වෘත්තීය සෞඛ්‍ය සහ ස්ථාපිතතාව සුරු කිම මුලික කර ගනිමින් කමිකරු හා කමිකරු සබඳතා අමාත්‍යාංශය යටතේ ජාතික වෘත්තීය සුරක්ෂිතතා හා සෞඛ්‍ය ආයතනය පිහිටුවා තිබෙනවා.

යම් සේවා ස්ථානයක අධික උෂ්ණත්වය, දුර්වල ආලේඛය, අධික ගබුදය හේතුවෙන් එහි සේවකයන් විඩාවට පත් වේ නම්, එම ආපද පාලනය කිරීමට අවශ්‍ය පියවර යොදුම් වඩාත් ආරක්ෂාකාරී ව හා නිරෝගීම් ව වෘත්තීයෙහි යෙදිය හැකි පසුබිමක් සැකසීමට එම පාලනාධිකාරිය ක්‍රියා කළ සුතු යි.

බහුලවීම සහ නිෂ්පාදන ප්‍රමාතිය, කාර්යක්ෂමතාව හා එලදිනීතාව අඩු වීම කෙරෙහි බලපාන ප්‍රධාන කාරණයක් ලෙස දුර්වල ආලේඛය සහිත සේවා පරිසරය හේතු වන බව යි ජාතික වෘත්තීය සුරක්ෂිතතා හා සෞඛ්‍ය ආයතනය පෙන්වා දෙන්නේ.

එසේ ම අධික ගබුදය සහිත සේවා පරිසරය ද සේවකයන්ගේ ගාරීරික හා මානසික සෞඛ්‍යයට අනතුරුදායක බව ඔවුන් පෙන්වා දෙනවා. එහිදී ගුවණාබාධ ඇති වීම, මානසික ආතතිය, අධිරැයිර පිඩින තත්ත්වයන් ඇතිවේම, අනතුරු බහුල වීම (විධානයන් නිවැරදි ලෙස සන්නිවේදනය නොවීම නිසා) ආදියට ඇති ඉඩ ප්‍රස්ථා ඉහළ යි.

මෙහිදී ජාතික වෘත්තීය සුරක්ෂිතතා හා සෞඛ්‍ය ආයතනය සඳහන් කරන තවත් වැදුගත් කරුණක් වන්නේ දුෂ්චිත වාතාග්‍රය හේතුවෙන් සේවකයන් විවිධ ලෙඩ රෝගවලට ගොදුරු වීමට ඉඩ ඇති බව යි. එහිදී පිනස සහ ඇදුම්, ආශ්වාස ප්‍රාය්වාස අපහසුතා, වෙනත් ආසාදන (Allergies) සහ නාසයෙන් සොටු දියර ගැලීම වැනි තත්ත්වයන් අති වීමට ඉඩ තිබෙනවා.

බොහෝ පොද්ගලික කරමාන්ත්‍යාලාවල මෙන් ම රජයේ ආයතනවල ද සේවා අවශ්‍යතා මත විවිධ රසායනික ද්‍රව්‍ය හා විත කිරීමට සිදු වෙනවා. මෙය සේවක පාර්ශ්වය පැත්තෙන් අවදනම් සහගත තත්ත්වයක් බවට ද පත් විය හැකි කාරණයක්. විශේෂයෙන් එහිදී සමෙහි ආසාදන තත්ත්වයන් ඇති වීම, පෙනෙහෙළු ආසාදනවලට ගොදුරුවීම, දිරිසකාලීන පිළිකා රෝග යට ගොදුරුවීමට ඇති ඉඩකඩ වැඩි වීම, වකුග්‍රී රෝගවලට ගොදුරුවීමට ඇති ඉඩකඩ වැඩි වීම මෙන් ම පරිසර පද්ධතිය දුෂ්ණයට ලක්වීම යනාදිය ද සිදු වෙනවා. මේ තත්ත්වය යටතේ සේවකයන්ගේ සුරක්ෂිතතාව තහවුරු කිරීම සඳහා ආයතනික මට්ටමීන් සේවකයන්ට නිසි ප්‍රහුණුව ලබාදීම, දැනුවත් කිරීම සහ ඒ සඳහා විධීමත් ආරක්ෂිත කුමවේද අනුගමනය කිරීම

විශේෂයෙන් ම වැඩි පරිසරයේ තිබෙන අධික උෂ්ණත්වය හේතුවෙන් ඇති වන ආතතිය (Heat Stress) මෙන් ම විෂලනය වැනි තත්ත්වයන්ට සේවකයන් ගොදුරු විය හැකි යි. තව ද හිසරුදය, ඇස් පෙනීමේ දුර්වලතා, අනතුරු

ද ඉතා වැදගත් බව සි ජාතික වෘත්තීය සුරක්ෂිතතා හා සෞඛ්‍ය ආයතනය පෙන්වා දෙන්නේ.

එම ආයතනය විශේෂයෙන් පෙන්වා දෙන තවත් වැදගත් කාරණයක් වන්නේ සේවා ස්ථාන තුළ අනතුරු වැළැක්විය යුත්තේ ඇයි ද යන්න යි. අත් පා ආදිය අහිමි වීමෙන් හෝ අනෙකුත් අවයවවලට හානි සිදු වීමෙන් හෝ සඳකාලික ආබාධිත තත්ත්වයන්ට පත් විය හැකි නිසාත්, පවුල් අය හා යුතීන් අසරය විය හැකි නිසාත්, එමෙන් ම රැකියා ස්ථානයට හා රටේ ආර්ථිකයට ද විශාල ලෙස පාඩු සිදු විය හැකි නිසාත්, සේවා ස්ථානය තුළ අනතුරු වැළැක්විය යුතු බව සි ඔවුන් පෙන්වා දෙන්නේ.

එහිදි අනතුරු වැළැක්වීමට ගත හැකි කියාමාර්ග ද මුවුන් සඳහන් කරනවා. යන්තුවල ඇති ආරක්ෂණ ආවරණ ඉවත් නොකිරීමෙන්, නිවැරදි ක්ම අනුගමනය කිරීමෙන්, නියමිත කාර්යය සඳහා අදාළ ආයුධ හාවිත කිරීමෙන්, අනතුරු ඇශ්‍යවීමේ සංයුෂා හඳුනා ගැනීමෙන් හා ඒ අනුව නිවැරදි උපදෙස් පිළිපැදිමෙන්, අදාළ කාර්යය සඳහා නියමිත ආරක්ෂණ උපකරණ නිවැරදි ව හාවිත කිරීමෙන්, වැඩි කරන ස්ථානය පිරිසිදුව තබා ගැනීමෙන් සහ ගිනි නිවන උපකරණ තබා ඇති ස්ථාන/මාර්ග අවහිර නොකිරීමෙන් අනතුරු ව්‍යුහය ගත හැකි බව ද පෙන්වා දෙනවා.

එසේ ම එහිදි සිමිත අවකාශවල වැඩ කිරීමට පෙර සුරක්ෂිතතාව පිළිබඳ සහතික වීමත්, ගිනි ගන්නා සූල් රසායන අසල විවාහ ගිනි දළ හාවිතය හෝ ගිනි ප්‍රශ්නයෙන් සියාකාරකම්වලින් වැළැකීමත්, යම් කිසි කාර්යයක් පිළිබඳ ව නිවැරදි අවබෝධයක් නැති තම හැම විට ම ඒ පිළිබඳ ව උපදෙස් ලබා ගැනීමත් එමෙන් ම උස ස්ථානවල වැඩ කිරීමේදී නියමිත ආරක්ෂණ බද පරි නිවැරදි ව හාවිත කිරීමත් වැදගත් වෙනවා. රට අමතර ව ඉණි ම. හාවිතයේදී නිවැරදි ක්ම අනුගමනය,

බර එස්වීමේදී/ප්‍රවාහනයේදී නිවැරදි ක්ම අනුගමනය වැදගත්. එමගින් භොඟ ගහ කළමනාකරණයක් පවත්වා ගත හැකි අතර ආපද්‍යවලින් තොර යහපත් වැඩ පරිසරයක් නිර්මාණය කර ගැනීමට ද හැකි වෙනවා.

වර්තමානයේ රාජ්‍ය ආයතන මෙන් ම පොදුගලික ආයතනවලින් සියලු ම රාජකාරී සිදු කෙරෙන්නේ පරිගණක උපයෝගී කර ගනිමින්. මේ නිසා බහුතර සේවක පිරිසකට පරිගණක හාවිත කිරීමට සිදු ව තිබෙනවා. පරිගණක හාවිතය තුළ දිර්සකාලීන ව එය පරිහරණය කරනු ලබන්නාට ද

විවිධ කායික ගැටුලුවලට මුහුණ දීමට සිදු වෙනවා. බොහෝ විට එක දීගට පරිගණක තිරය දෙස බලා සිටීමට සිදු වීම නිසා විවිධ අක්ෂ රෝග සහ ඇස් පෙනීමේ දුර්වලතාවලට ලක්වීමටත්, එක ම ඉරියවිවෙන් දිර්සකාලීන පරිගණක හාවිතය නිසා කොන්ද ආස්‍රිත ආබාධවලට ලක්වීමටත් සිදු වෙනවා. ඒ නිසා එවැනි රාජකාරීවල නිරතවන නිලධාරීන්ට ඒ සඳහා සුදුසු උපකරණ සහිත වැඩ පරිසරයක් නිර්මාණය කර දීමට අදාළ ආයතන මැදිහත් විය යුතු බව සි ජාතික වෘත්තීය සුරක්ෂිතතා හා සෞඛ්‍ය ආයතනයේ අධ්‍යක්ෂ වෙදාදා විවැරණය මිශ්‍යීමක් ප්‍රස්ථාපනය කිරීමෙන්.

වෙවදා විමිශ්‍යා අමරසිංහ: "පරිගණක හා විවිධ උපකරණ ආස්‍රිත ව සේවය කරන නිලධාරීන්ට එය ව්‍යාපෘති පහසුවෙන් සිදු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය තත්ත්වයන් සලසා දීම ආයතන ප්‍රධානීන්ගේ සහ ආයතනවල වගකීමක් වෙනවා. එසේ ම අදාළ පහසුකම් ඉල්ලා සිටීමේ අයිතිවාසිකමක් සේවකයන්ට ද තිබෙනවා. යම කිසි සේවාවක් සාර්ථක ව සහ ව්‍යාපෘති තත්ත්වයන්ට ව සිදු කළ හැකි වන්නේ රට අදාළ සේවා පරිසරයක් තුළ පමණ යි. යම් කිසි සේවකයකු හෝ සේවකවක් හෝ අසිරුතාවට පත්වීමෙන් එහි ආසන්නතම හානිය සිදු වන්නේ ඔවුන්ගේ පවුල්වල අයට. එසේ ම ප්‍රහුණු සේවකයකු අහිමි වීම සේවා ආයතනයට ද ප්‍රබල පාඩුවක්. එසේ වුවත් ඒ සේවකයා හෝ සේවකව වෙනුවට වෙනත් අයකු ප්‍රහුණු කර හෝ බදාව ගැනීමේ හැකියාව ආයතනයට තිබෙනවා. එහෙත්, සේවකයාගේ පවුල්ලේ අයට හෝ යුතීන්ට සිදු වන පාඩුව සම්පූර්ණ කිරීම එසේ සිදු කළ නොහැකි යි. මේ නිසා පරිගණක හෝ වෙනත් උපකරණ ආස්‍රිත සේවාවලදී ඒ සඳහා ගැළපෙන ප්‍රමිතියෙන් යුතු මේස, ප්‍රවා ආදිය ලබා දීය යුතු වෙනවා. එසේ ම දරුණන තිරය සඳහා ඇස්වලට හානි නොවන සහ අහිතකර රෝගවලින් ඇස් ආරක්ෂා කරන ආවරණ ආදිය ලබා දීම වැදගත්. එසේ වුවහොත් සේවකයාගේ ආරක්ෂාව සහ සුරක්ෂිතතාව තහවුරු කර ගත හැකි අතර ම එය ආයතනයේ පැවැත්මට ද හිතකර පසුබීමක් නිර්මාණය කරනවා."

රාජ්‍ය හෝ පොදුගලික යනාදී ඕනෑම ආයතනයක සේවය කරන මානව සම්පත් ඒ ආයතන සතු ප්‍රධානතම ගක්තිය යි. ඒ නිසා අනතුරුවලින් සහ ලෙඛ රෝගවලින් සේවකයන් ආරක්ෂා කර ගැනීම ද ඒ ආයතන සතු වැදගත් කාර්යයක්. ආයතන මගින් ඒ සඳහා අවශ්‍ය පසුබීම සකසා දීය යුතු අතර ම සේවකයන් ද දැනුවත් ව ආරක්ෂාකාරී ව සේවයේ නිරත වීම සි ඉතා වැදගත් වන්නේ.

නිළුප්ප් ප්‍රියාකර පෙරේරා

තණා මෙහේ සුරක්මු දරවන

ලමයින්ට එරෙහි ව සිදු වන හිංසනය සහ අමා අපවාර වැළැක්වීම පිළිබඳ ජාතික දිනය ජනවාරි මස 04 වැනිදට සි යෙදී තිබුණේ. මෙවැනි දිනයක් ප්‍රකාශයට පත් කිරීමෙන් හෝ ඒ පිළිබඳ සමාජයේ අවධානයක් යොමුවීම ඉතා වැදගත්. දිනෙන් දින මෙවැනි අපවාර සිදුවීම වාර්තාවීම අඩු වන බවක් පෙනෙන්නට නම් තැහැ. කෙසේ වෙතත් රටක බලධාරීන්ට මෙන් ම සැම පාර්ශ්වයකට ම මේ පිළිබඳ අත්තොහළ හැකි වගකීමක් පැවරෙන නිසා නොබෝදා සෞඛ්‍ය, පෝෂණ හා දේශීය වෙවුනා අමාත්‍යාංශය විසින් ලමා අපයෝජන වැළැක්වීම සඳහා වන ක්‍රියාකාර සැලැස්මක් ද එහි දක්වාවා. එය අමා ලිංගික හිංසනය වැළැක්වීම උදෙසා දෙමාපියන් සහ වැඩසටහන් මෙහෙයවන්නන් වෙනුවෙන් සැකසුණු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයක්.

දරවන සම්පූර්ණයෙන් තේරුම් ගත නොහැකි, දැනුවත් වී කැමැත්ත දිය නොහැකි, සංවර්ධනය අතින් සූදානම් වී නොමැති සමාජ සඳාවාරයට හෝ නීතියට පටහැනි වන ආකාරයේ ලිංගික ක්‍රියාවක යෙද්වීම ලිංගික හිංසනයක් ලෙස ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය හඳුන්වනවා.

දෙමෙවිපියන් අහිමි වූ දරවන්, ලිංගිකත්වය සම්බන්ධයෙන් අමිහිර අත්දැකීම්වලට මූහුණදුන් දෙමෙවිපියන්ගේ දරවන් මෙන් ම තාවකාලීක නවාතැන්වල සිටින දරවන් බොහෝවිට මේ අමිහිර අත්දැකීම්වලට මූහුණදෙනවා. මෙහිදී වැඩි වශයෙන් ලිංගික අපවාරවලට ලක් වන්නේ තම පවුලේ සාමාජිකයන්ගෙන් විම විශේෂත්වයක්. මෙලස වැඩිහිටි ඇුතින්, දෙමාපියන්, සහෝදරයන්, මිත්‍රයන් ආදි සම්පත්තමයන් අතින් එය විම සි බලවත් බෙදවාවකය වන්නේ.

**මහාචාර්ය අංශ්විති ප්‍රනාජ්ද
පුමා රෝග විශේෂයෙ**

**නිමාලි විශේෂණවර්ධන
ප්‍රජා වෛද්‍ය විශේෂයෙ**

යකාලී අඩ්‍රේස්ස්ඩර්

ජාතික පුමා රක්ෂණ අධිකාරීයේ
සහකාර අධිකක්ෂ (හිති)

ශ්‍රී ලංකාවේ වාර්තා වූ පුමා අපවාර 2010 - 2015

2010	3767
2011	3891
2012	5897
2013	5696
2014	5598
2015	5889

මූලාශ්‍රය - කාන්තා හා පුමා කාර්යාලය

කායික, වාචික හා මානසික වශයෙන් සිදුවන මේ ලිංගික අපයෝජනවලට පිරිමි අමසින්ට වඩා වැඩි වශයෙන් ගෞරුරු වන්නේ ගැහැනු අමසින්. දරුවකු හා වැඩිහිටියකු අතර මෙන් ම දරුවකු හා තවත් දරුවකු අතර මෙය සිදු විය හැකි සි.

පුමා අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ ප්‍රයුජ්පිය අනුව ලමයකු යන්න වයස අවුරුදු 18ට අඩු විනෑම තැනැත්තකු හඳුන්වනවා. එහෙත්, කළල අවස්ථාවේ සිට එනම්, 0 - 18 අතර වයස් කාණ්ඩයේ පසුවන්නන් අමසින් ලෙස හඳුනා ගත යුතු බව සි රාගම වෙවදා පියයේ පුමා රෝග

පෙළේගලික ස්වස්ථානව පිළිබඳ සැලකිලිමත් නොවීම මෙන් ම සංවර්ධනයේ පිරිහිමි ලක්ෂණ පෙන්නුම් කිරීම අපයෝජනයට ලක් වන දරුවන් කෙරෙන් දිස්වන ලක්ෂණ. මේ තත්ත්වයෙන් දරුවන් මූද්‍ය ගැනීමට නම් කළ යුත්තේ අපයෝජකයන්ගෙන් ආරක්ෂා විය යුතු ආකාරය මෙන් ම ඒ පිළිබඳ මතා දනුවත්හාවයක් දරුවන් තුළ ඇති කිරීම සි. එසේ ම ආරක්ෂා විමේ වගකීම දරුවන් වෙත ම පවරා නොසිට දෙමාපියන් තම අවධානය දරුවන් වෙත යොමු කිරීම වැදගත් බවයි ප්‍රජා වෙවදා විශේෂයෙ නිමාලි විශේෂණවර්ධන සඳහන් කරන්නේ.

විශේෂයෙ මහාචාර්ය අංශ්විති ප්‍රනාජ්ද පවසන්නේ. මේ නිසා දරුවන් අපයෝජනයට ලක්වීම පිළිබඳ කතා කරන විට ගරහණී සමයේ සිට ම දරුවන් අපයෝජනයට ලක් වන බව අමතක නොකළ යුතු කරුණක්. විශේෂයෙන් ගෘහස්ථ ප්‍රවණීඩත්වය දරුවාගේ සෙසල වර්ධනයට බලපාන බව සි ඇයගේ සඳහන.

බියරු සිහින දුක බියට පත් වීම, ඉදිරිපත් වීමේ පසුගාමී බව,

තවදුරටත් අදහස් දක්වන රාගම වෙවදා පියයේ පුමා රෝග විශේෂයෙ මහාචාර්ය අංශ්විති ප්‍රනාජ්ද : "පුමා අපයෝජන ගත් විට ඒ සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියා කළ යුතු ආකාර දෙකක් හඳුනා ගත හැකි සි. අපයෝජනයට ලක් වන දරුවන් නිසි ලෙස බලා ගැනීම (Child Protection) සහ අපයෝජනයෙන් වැළැක්වීම (Safe Garding) කළ යුතු ඉතා වැදගත් කාර්යයන්. සමාජයේ පුමා අපයෝජන වැඩිවීම යන කාරණය මා දකින්නේ"

කායික, වාචික හා මානසික

වශයෙන් සිදුවන මේ
ලිංගික අපයෝගනවලට
කිරීම් ප්‍රමැත්ත වඩා වැඩි
වශයෙන් ගොදුරු වන්නේ
ගැහැනු ප්‍රමැත්.

ඉතා යහපත් ලක්ෂණයක් ලෙස සංඛ්‍යාත්මක ව එහි වැඩිවීම දුකක් ලෙස නොගත යුතු යි. එයට සේතුව මෙවැනි සිදුවීම් වාර්තාවීම ඉහළයාම යි. එනම්, අපයෝගන සම්බන්ධයෙන් දැනුවත්වීම ඉහළ මට්ටමක පැවතිම යි. මේ නිසා අවශ්‍ය වන්නේ වශයෙන් ප්‍රමැත්ත කෙරෙහි විශේෂ අවධානයකින් කටයුතු කිරීමේ අවශ්‍යතාව යි. එමගින් ලමා අපයෝගන සමාජයෙන් තුරන් කිරීම යි. අවශ්‍ය වන්නේ.”

2017 වසර අවසන් වන විට ලමා රක්ෂණ අධිකාරියට ලැබේ ඇති ලිංගික පිළිසන පැමිණිලි සංඛ්‍යාව 9014ක්. එයින් ලිංගික හිරිහැර ලෙස වාර්තා වූයේ පැමිණිලි 501ක්. දුෂ්‍රණය කිරීම 304ක් හා තදබල ලිංගික හිංසන 309ක් වාර්තා වී තිබෙනවා. මේ අතර කාන්තා හා ලමා කාර්යාලයට එම වසරේ ලමා අපවාර සම්බන්ධ වාර්තා වූ පැමිණිලි සංඛ්‍යාව 8548ක්. එය පෙර වසරවලට සාපේක්ෂ ව සැලකිය යුතු මට්ටමේ ඉහළයාමක්. කෙසේ වෙතත් මෙලෙස වාර්තා නොවන සිදුවීම් තව බොහෝ ප්‍රමාණයක් ඇතිවාට සැකයක් තැහැ. මේ නිසා අවශ්‍ය වන්නේ වශයෙන් දැනුවත් දැනුවත් මේ සම්බන්ධයෙන් දැනුවත් කිරීමට කටයුතු කිරීම යි.

වර්තමානයේ අන්තර්ජාලය ඔස්සේ සිදුවන එවැනි අපවාර සිදුවීම් ප්‍රමාණයන් ඉහළ මට්ටමක සි පවතින්නේ. The Grass Rooted Trust හි අධ්‍යක්ෂ Hans Bilimoria පවසන ආකාරයට 2017 වසරේ අන්තර්ජාලය පරිහරණය කළ පිරිස 32%ක්. 2010 වසරේ එය පැවතියේ 22%ක මට්ටමක සි. කෙසේ වෙතත් අන්තර්ජාලය නිසා 2017 වසරේ වාර්තා වූ අපවාර සිදුවීම් ප්‍රමාණය 3685ක්. එහෙත්, 2010 වසරේ වාර්තා වී තිබෙන්නේ 80ක් පමණ යි. එයින් ම තුළතන මාධ්‍යවලින් සිදුවන අහිතකර බලපෑම පෙනී යනවා.

1995 අංක 22 දරණ දැන්වී නීති සංග්‍රහය යටතේ අපරාධ නඩු විධිවිධාන සංග්‍රහයට 1998 සිදු කළ සංගේධින අනුව බලය ලැබේ තිබෙනවා ලමා අපවාර සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීමට. වයස අවුරුදු 16 අප්‍රී නම් එය හැඳින්වෙන්නේ දුෂ්‍රණයක් ලෙස. එවිට වසර 7කට නොඅඩු වසර 20කට නොවැඩී බරපතල වැඩි සහිත සිරදුඩුවම් විදිමට සි සිදු වන්නේ.

ජාතික ලමා රක්ෂණ අධිකාරියේ සහකාර අධ්‍යක්ෂ (නීති) යසාලි අධ්‍යක්ෂ ප්‍රධාන කරන්නේ තම ආයතනයට මේ සම්බන්ධයෙන් විශේෂීත කාර්යභාරයක් පැවරී ඇති බව. ඇය: “1929 අංකය ඔස්සේ

භාෂා ත්‍රිත්වයෙන් ම මේ පිළිබඳ පැමිණිලි බාර ගැනීම ලමා රක්ෂණ අධිකාරිය විසින් සිදු කරනවා. එය පැය 24 පුරා ක්‍රියාත්මක යි. ජාතික ලමා රක්ෂණ අධිකාරිය යටතේ විශේෂ පොලිස් විමර්ශන ඒකකයක් පිහිටුවා තිබෙන්නේ සිදු වන ලමා අපවාර සම්බන්ධයෙන් නීතිමය ක්‍රියාමාරුග ගැනීමට. එසේ ම මනේ සමාජය අංශයෙන් ද සිදු වන්නේ සුවිශේෂ කාර්යභාරයක්. 1999 අංක 32 දරන සාක්ෂි විධිවිධාන පනත (සංගේධින) අනුව ලමා අපයෝගන නඩු සම්බන්ධයෙන් සාක්ෂි ලෙස විඩියෝ පට යොදා ගැනෙනවා. මේ කාර්යය සිදු කරන්නේ ජාතික ලමා රක්ෂණ අධිකාරිය විසින්. නඩු විසදීමට වසර ගණනක් ගත විය හැකි යි. එවිට මෙවැනි සිදුයේ අමතකවීම වළක්වා ගැනීමට මහේස්ත්‍රාත්ව හෝ පොලිස් ස්ථානාධිපතිවරයකුට විඩියෝ පට සාක්ෂි ඉල්ලා සිටිය හැකි යි. විදේශ රටවල මේ ඔස්සේ ම සි සාක්ෂි මෙහෙයුවන්නේ. එහෙත්, ලංකාවේ නීතිය අනුව මෙවැනි නඩුවක් සම්බන්ධයෙන් හරස් ප්‍රශ්න විමසීමට විත්තිකරු උසාවියට කැදුවිය හැකි යි.”

මෙවැනි සිදුවීමක් සම්බන්ධයෙන් පැමිණිලි කළ පසු ඒ සඳහා සාධාරණය ඉටු වන්නේ වසර ගණනාවක් ගත වීමෙන් පසු ව විය හැකි යි. එවිට යහපත් පැවුල් පිවිතයක් ගත කරන්නත්වට මේ සිදුවීමේ බලපෑම නීතා පැවුල් ජීවිතය අවුල් වීමේ අවධනමකට මුහුණදීමට සිදු වන්නේ නම් එය කෙතරම් අභාග යයක් විය හැකි ද? මේ නිසා ලමා අපවාර පිළිබඳ පැමිණිලි සම්බන්ධ නඩු කටයුතු කිහිපය් තුළතාව යි. කෙසේ වෙතත් මාධ්‍ය ඔස්සේ මෙවැනි සිදුවීම් වාර්තා කිරීමේදී මාධ්‍යකරුවා තමා සතු සමාජ වගකීම හඳුනා ගැනීම සියල්ලට ම වඩා ප්‍රමුඛ අවශ්‍යතාවක්.

(සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන කාර්යාලයේ පැවති මාධ්‍ය සම්මෘත්තුණයක් ඇපුරින්)

මාලා මල්කාන්ති පරණාගමගේ

නවාතැන් පොලවල් අතරින් හතර වැනි සේපානය ලෙස මඩකන්ද විහාරය සැලකෙනවා. එමෙන් ම අනුරාධපුරයේ එවකට රජ කළ කින්සිරිමෙවන් රජ පෙරමගට පැමිණ දන්ත බාතුව පිළිගත් සේපානය මෙසගිරි විහාරය හෙවත් මඩකන්ද ලෙස ජනප්‍රාදයේ සඳහන් වෙනවා.

දුටුගැමුණු රජගේ දස මහා යෝධයකු වන නන්දීමිතු මේ ප්‍රදේශයේ උපන් බව සහ මහු විසින් මේ විහාරය ඉදි කිරීම ආරම්භ කළ බවට තොරතුරු සඳහන්. එය ක්‍රි. ජ්‍ය. 7 වැනි සියවසට අයත් ලෙස සැලකෙනවා. මඩකන්ද විහාරයේ වර්තමානයේ දක්නට ලැබෙන නටුමුන් අතර සඳකඩ පහණ, මුරගල් හා කොරවක්ගල් සහිත දළදා මාලිගය, නාන ගෙයක්, පිළිම ගෙයක් සහ සක්මන් මළ ප්‍රකට ව තිබෙන අතර තැනින් තැන විසිරුණු තවත් බොහෝ නටුමුන් දක්නට ලැබෙනවා. මඩකන්ද මේ ඉසවිවි බුද්ධකා තොටු බව පසක් කරමින් අවට පිහිටි මහකවිච්ඡාලී නටුමුන් ඇතුළු තවත් බොහෝ සෙල් ලිපි සහිත නටුමුන් දැකිය හැකි සි. රජරටින් උතුරුකරයට වාරිකාවේ යෙදෙන ඔබට විඩා නිවාගෙන අපගේ උරුමයේ සැගවුණු පැතිකඩික් දුක්බලා ගැනීමට මඩකන්ද විහාරය හොඳ නවාතැන්පොලක් වනු ඇති.

 මහෝත්‍රා සමරනායක

උතුරුකරය දැඟ බූ මැදුර

‘මඩකන්ද’

 නුරාධපුර රාජධානීයෙන් ඇරුමුණු හෙළ රාජවංශයේ සැම රාජධානීයක ම දළ දා හිමිව සෙවණ දුන් දළ දා මාලිගාවක් තිබු බව ප්‍රකට කරුණක්. එහෙත්, ඒ 9 මාරුගයෙන් උතුරට වන්නට ව්‍යවහාර නගරයට තුළුරින් දන්ත බාතුන් වහන්සේට නවාතැන් සැපයු දළ දා මාලිගයක් සහිත පුරාණ විහාර සංකීරණයක් පිහිටා ඇති බව දන්නේ අතළුස්සක් පමණයි. ව්‍යවහාර හොරෝපතාන මාරුගයේ 4 වැනි කිලෝමීටර් කණුව

අසල පිහිටි මේ දළ දා විහාරය මඩකන්ද තොහොත් ශ්‍රී දළ දා විහාරය ලෙස හැඳින්වෙනවා. දන්ත කුමරු හා සේමමාලා කුමරිය දැඩිව කාලිංග දේශයේ සිට ලක්දිව නැගෙනහිර වෙරලේ ලංකා ප්‍රවත්ත දන්ත බාතුන් වහන්සේ සගවාගෙන ගොඩබසින ලද අතර මේ මඩකන්ද විහාරයටයි එය රෙගනවින් තිබෙනන්.

එතැන් සිට අනුරාධපුරය දක්වා ගමන් මාරුගයේ දළ දා හිමි වැඩ විස්ස

තිස් ප්‍රවාහන මෙහෙවර අභවර කළ ආර්. ඩී.

ජයේ ප්‍රවාහනි දෙපාර්තමේන්තුවේ විතුපට අංශයට අනුයුක්ත ව නිෂ්පාදන අංශයේ ප්‍රධානී ලෙස සේවය කළ ආර්. ඩී. නවරත්නයන් සිය තිස් අට වසරක ප්‍රශ්නයිය සේවයෙන් සමුදෙන්නේ 2018 දෙසැම්බර් 13 වැනිදා දී. නිරන්තරයෙන් රාජ්‍ය සේවයට ඇපකුප ව සිටි ඔහු ජ්‍යෙෂ්ඨයේ සැදැෂ සමය විවේකිවත් සුවදායකවත් ගෙවීමට සැරසෙන මොජාතක මේ කෙටි සටහන ලියුවෙන්නේ ඔහු වෙනුවෙන්.

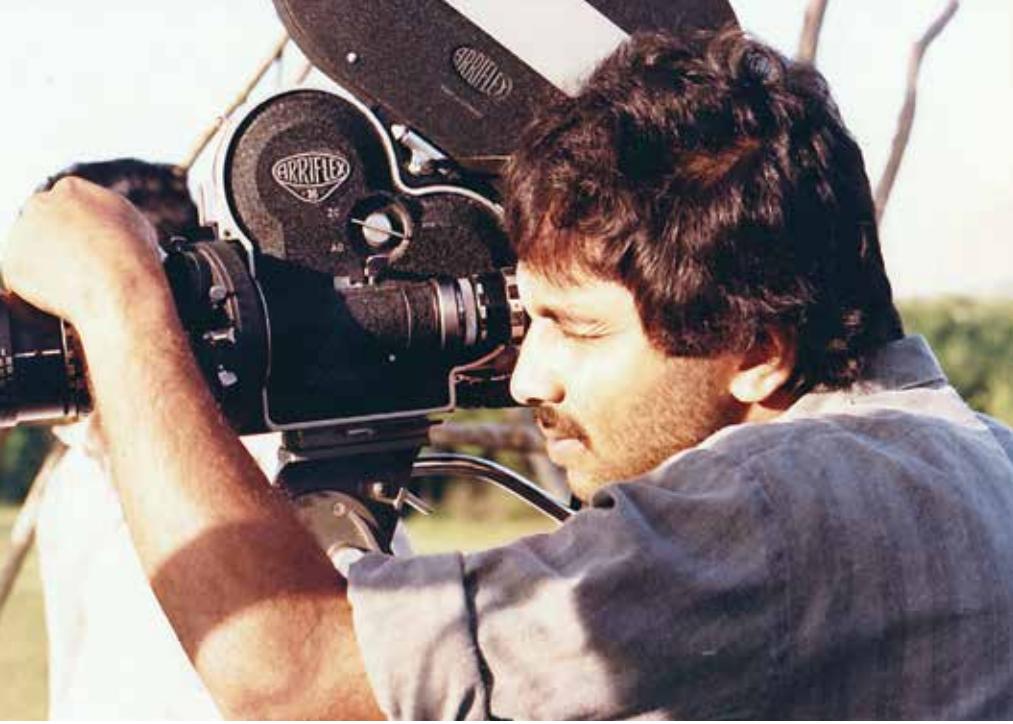
නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික්කයේ කොත්මලේ ඉපිද, හැඳිවැඩිණු ආර්. ඩී. නවරත්නයන් සිප්සනර හඳාරා ඇත්තේ රන්වන් තලාව විදුහලෙන්, පොලොන්නරුවේ කටුඩුලේ මහා විද්‍යාලයෙන් සහ හඳුනුවැව මධ්‍ය මහා විද්‍යාලයෙන්. ඔහු ජාතික ආඩ්‍රිනිකත්ව මණ්ඩලයේ ජන සන්නිවේදන කාර්මික ගිල්ප පාඨමාලාවකට සම්බන්ධ වන්නේ උසස් පෙළ හඳාරන අතරවාරයෝදී. එහිදී සිනමාකරණය පිළිබඳ හැඳුමට 1981 වසරදී ජයේ විතුපට අංශයට එක් වන ඔහු වසර 03ක් මූල්‍යලේ රසායනාගර කටයුතු, ගලිද පරිපාලන කටයුතු, සංස්කරණ කටයුතු ආදී වශයෙන් විතුපට අංශයේ කාර්මික ක්ෂේත්‍රයට සම්බන්ධ සියලු අංශවල මූලික පුහුණුවක් ලැබුවත් ස්ථීර සේරානය ලෙස තෝරාගත්තේ කුමරා

අංශය දී. පුහුණුවෙන් පසු ඔහු රජයේ ප්‍රවාහනි දෙපාර්තමේන්තුවේ සේවයට එක්වන්නේ කුමරා ගිල්පියකු ලෙස යි.

එදා කුමරා ගිල්පය අද තරම් පහසු ක්ෂේත්‍රයක් නොවෙන් කාක්ෂණයේ දියුණුව ඒ කරා ලැගා වී නොක්වුණු නිස යි. නවීන පන්නයේ කුමරාවකින් සේවයාත්මක ව සිදු වන බොහෝ දේ එදා සිදු වුණේ ජායාරුප ගිල්පියාගේ දැනින්. අතැම් විට කෙතරම් වැදගත් අවස්ථාවක් වුවත් ආවරණය කිරීමට යොමු කළේ එක් ජායාරුප ගිල්පියකු පමණයි. එක් ස්ථානයක, එක් වැදගත් සිදුවීමක්, අඩුපාඩුවක් නොවන සේ ආවරණය කිරීම එක් ජායාරුප ගිල්පියකුට පැවරුණ වගකීමක්. අවශ්‍ය දේ අවශ්‍ය ආකාරයෙන් ම නිවැරදි ව කිරීමට ඔවුන්ට දරන්නට සිදු වුයේ දැඩි පරිගුමයක්.

ආර්. ඩී. නවරත්නයන් ප්‍රවාහනි වැඩසටහන් සහ වාර්තාමය වැඩසටහන් ගණනාවකට ම ජායාරුප ගිල්පියකු ලෙස සම්බන්ධ වූ අතර ජාතික උත්සව, විදෙස් නායකයන්ගේ පැමිණිමේ, ජන නායකයන්ගේ විශේෂ හමුවීම් ආදී සුවිශේෂ අවස්ථා ඒ අතර විශේෂ දී. එය ඉතිහාසයේ වැදගත් සිදුවීම්

ආර්. ඩී. නවරත්න ද්විතීයික පදනම මත රෘපවාහිනී සංස්ථාවේ ප්‍රවාහනි භා කාලීන අංශයේ නිෂ්පාදකවරයකු ලෙසත් මාධ්‍ය ලේකම්වරයකු ලෙසත් ජනාධිපති මාධ්‍ය අංශයේ ප්‍රධාන කුමරා ගිල්පියකු ලෙසත් සේවයකොට ඇත්තේ රජයේ විතුපට අංශයේ සේවය කරන කාලය අතරතුරදී ම දී.

අනාගතය වෙත රැගෙන යැමට ලබා දුන් විශේෂ දායකත්වයක්. වාර්තාමය වැඩසටහන්වලදී ඔහුට හැම විට ම අවස්ථාව උදා වූතේ තිස්ස ලියනසුරිය, සුගතපාල සෙනරත් යාපා, සිටිටස් තොටවත්ත, රාජ්ත් සිල්වා, ලෙස්ටර ජේමිස් පිරිස් වැනි ප්‍රේෂන අධ්‍යක්ෂවරු යටතේ කටයුතු කිරීමට සි.

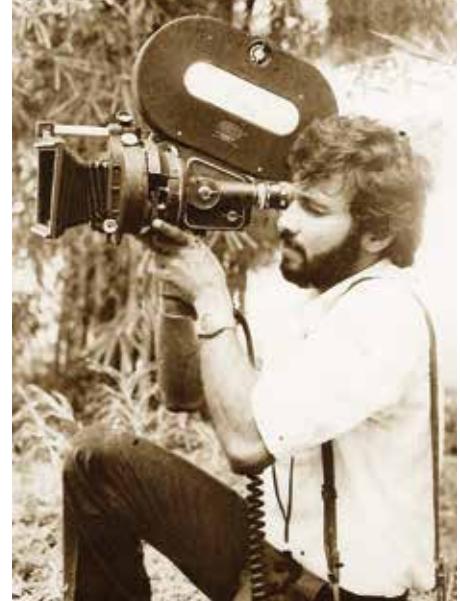
රජයේ විනුපට අංශයේ සේවය කරන අතරතුරදී ම සි.

තමන් හැඳු වැඩු මාපියන්ට තරමට ම අකුරු කළ පායිතාලාවලට ආදරය කරන ඔහු ගෞරව කරන තවත් යමක් වේ නම් ඒ, සිය ජීවිතයෙන් වැඩි කාලයක් ගත කළ රජයේ විනුපට අංශය සි.

දැනුම, පුහුණුව, අත්දැකීම සහ තවත් බොහෝ දේ එහිදී ඔහුගේ ජීවිතයට එක්වන්නේ ක්ෂේත්‍රය තුළ ප්‍රේෂනත්වයක් ගොඩ නගාගැනීමට මග විවර කරමිනි. රජයේ ප්‍රවෘත්ති දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සිදු කරන ජාතික වශයෙන් ඉතිහාසය ආරක්ෂාකාට, අනාගත පරපුර වෙනුවෙන් සංරක්ෂණය කිරීමේ මහඟ මෙහෙවරට නවරත්නයන් ද ලබා දී ඇත්තේ සුඡ්‍යවු දායකත්වයක් නොවේ සි.

එමහඟ මෙහෙවරට තිත නොත්තා ම ඉදිරියටත් තමන් උගත් විෂයේ

නියැලීමේ බලාපොරොත්තු ඇති ව, තිස්සට වසරක රාජ්‍ය සේවයෙන් විශාම ලත් ඔහු වෙනුවෙන් අප පතන්නේ සුවදායක සේ ම අර්ථාන්විත දිග විශාම දිවියක්.

රජයේ ප්‍රවෘත්ති අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් නාලක කළුවට විශාම දිවියට සුබ පතමින්

ආර්. ඩී. නවරත්න ද්විතීයික පදනම මත රුපවාහිනී සංස්ථාවේ ප්‍රවෘත්ති භා කාලීන අංශයේ නිෂ්පාදකවරයකු ලෙසත්, මාධ්‍ය ලේකම්වරයකු ලෙසත්, ජනාධිපති මාධ්‍ය අංශයේ ප්‍රධාන කුමරා ශිල්පයකු ලෙසත් සේවයකාට ඇත්තේ

කාංචිතා සිරිවර්ධන

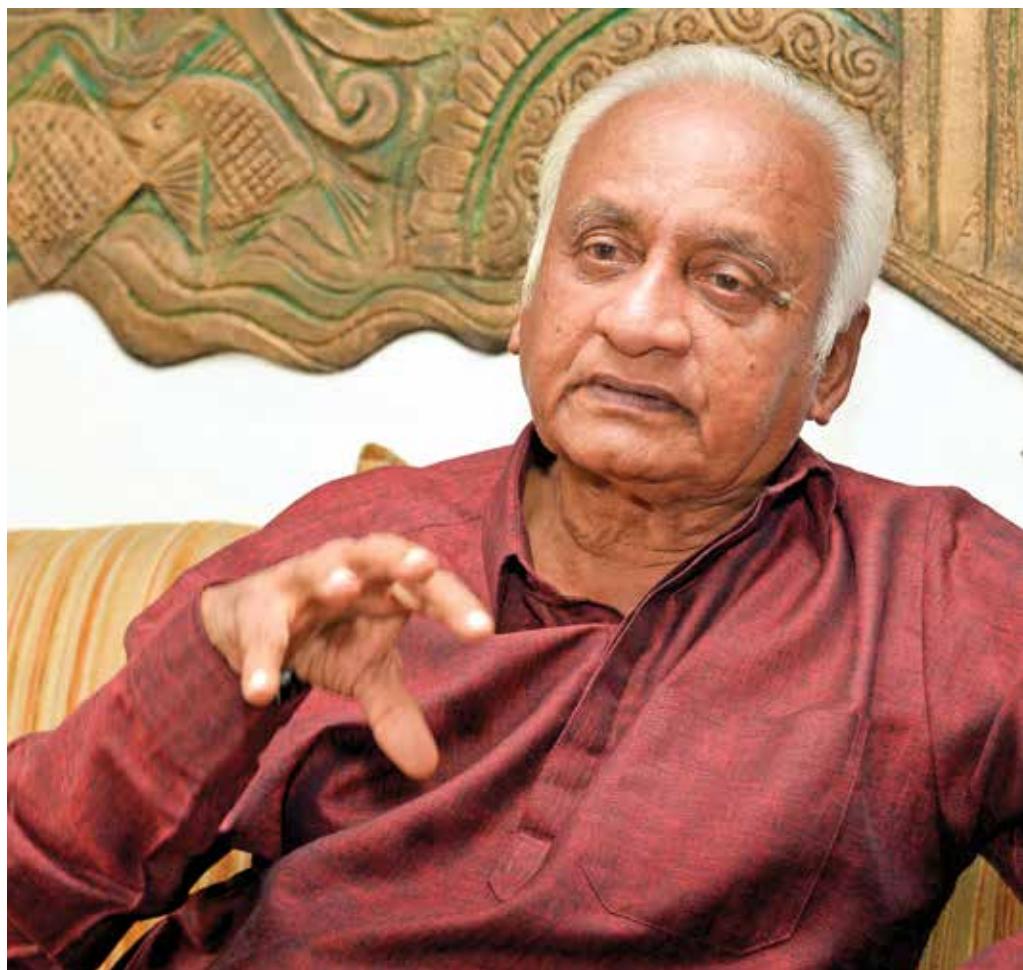
මානවවාදී කලාචෙඩියා

සතිස්වන්දු
වැඩිරිසිංහ

යි නමාව, වෙළිනාට් සහ වේදිකා නාට්‍ය අතරින් මූලින් ම ඇති වූයේ වේදිකා නාට්‍ය සි. 1930 දැකගේ එම කළාවේ පුරෝගාමී කළාකරුවා වූයේ රුසියාවේ කොන්සේත්න්තින් ස්ටෙරන්ස් ලාඩිස්කි නම් නාට්‍යවේදියා සි. නාට්‍ය හා රුග කළාව පිළිබඳ ඔහුගේ ක්‍රමවේද පිළිබඳ පුළුල් අවබෝධයක් ලබාගත් හෙතුරු ජයසේන, මහාචාර්ය සතිස්වත්ස්, ගුණසේන ගලප්පත්ති වැනි නාට්‍ය විශාරදයන් මෙරට නාට්‍ය කළාව සාර්ථක මාවතකට යොමු කළා. එහි දැවැන්ත හැරවුම් දක්ෂ්‍යය වූයේ මනමේ නාට්‍ය සි.

80 දැකය වන තුරු ම වේදිකා නාට්‍ය කළාව පැවතියේ උසස් මට්ටමක සි. මෙරට සිනමාව ලැබෙන්නේ දකුණු ඉන්දියානු ආභාසයෙන්. එහි හැරවුම් දක්ෂ්‍යය වූයේ 1556 දී ලෙස්ටර ජේම්ස් පිරිස් කළ 'රේබා' නමැති නිර්මාණයෙන් විජ්‍යතාවය සි. විවිධ වෙළිනිර්මාණ රැගත් රුපවාහිනියේ ආගමනය 80 දැකයේ මුල් හාගයේ සිදු වුණා. රුපවාහිනිය ආරම්භ වූ වකවානුවේ ඒ සඳහා දායකත්වය ලබාදුන්නේ කළා ලදී පිරිසක්. ධම්ම ප්‍රාගාධි ඒ අතර පුරෝගාමී වරිතයක්. එතුමාගේ 'යිල්ප සාලිකා' කේන්දුයේ පුහුණු වූ තිලක් ගුණවර්ධන ආදි පිරිසක් මේ ක්‍රියාවලිය ඉදිරියට ගෙන යාමට විශාල සහයක් ලබාදුන්නා. වෙළිනාට් කළාවේ පුරෝගාමියක් වූ එ. ඩී. තිංහාල්සිංහයන් ද විශිෂ්ට නිර්මාණකරුවෙක්. 'ප්‍රාග් මැණිකි', 'මිහිකතගේ දරුවෙක්' යන විශිෂ්ට වෙළිනිර්මාණ තිහිවන්නේ එවැනි පිරිසකගේ දායකත්වයෙන්.

එම්. ජේ. පෙරේරා වැනි කළාකාමී පරිපාලන විශාරදයකුගේ මගපෙන්වීම ද ඉතා වැශැත්. එතුන් පටන් වෙළිනාට් කළාව සෞදුරු සුමත සාර්ථක ගමනක් ගියේ කළාවට හිතැති සෞදුරු කළාකරුවන් පිරිසකගේ කැපවීම් මත සි. වෙළි කළාව වෙනුවෙන් රුපවාහිනී සංස්ථාව, ස්වාධීන රුපවාහිනිය හා අනෙකත් නාලිකාවන්ගේ ආරම්භය සතිවහන් කළා. එහත්, හිටිහැටියේ ලාංකේස

හාසල් ප්‍රමිත්තේ නිල ඇඟම සුදු පාරින් මසන්නේ ඇයදී?

කාවද මේ පාට ඇයිති? බොහෝ දෙනකුට ඒ පිළිබඳ අවබෝධයක් නැහැ. සුදුපාට ඇයිති හංසයාට සි. දරුවන් හංසයන් විය යුතු සි. හංසයාට සුවිශේෂ දක්ෂතාවක් තිබෙනවා, දියෙන් කිරී වෙන්කර ගන්න. ඒ වගේ ම දරුවන්ට පුළුවන් වෙන්න ඕන කුඩා කළ පටන් ම හොඳ දේ තියාගෙන තරක දේ ඇත් කරන්න. සියල්ල ආරම්භ විය යුත්තේ එතැනින්.

වෙළිනාට් ක්ෂේත්‍රය බිඳ වැටී ඇති බවක් පෙනෙනවා. එට වගකිව යුත්තේ තීන්දු තිරණ ගන්නා පිරිස සි.

80 සහ 90 දැකවල බිඳ වූ වෙළි නිර්මාණයක් විකාශනය කිරීමට සහ ප්‍රවාරණය කිරීමට අනුග්‍රහක සමාග මිවල අවශ්‍යතාවක් මතු වුණා. අනුග්‍රහකයන් ගුවන් කාලයට මූල්‍යමය

වටිනාකම ගෙවා වෙළිනාට් මූලදී මැදි සහ අගදී වෙළැද දැන්වීම් ඉදිරිපත් කළත් ප්‍රේක්ෂකයාට කළාත්මක නිර්මාණයක් රසවිදීමට කිසි ම බාධාවක් තිබුණේ නැහැ. එහත්, අද සිදු වන්නේ දැන්වීම් අතරමද වෙළිනාට් කොටස් විකාශනය වීම සි. වෙළිනාට් ක්ෂේත්‍රය තුළ සිදු ව ඇති කඩාවැටීම කීමට එය හොඳව ම ප්‍රමාණවත්.

වෙළිනාට්‍ය කලාව සම්පූර්ණයෙන් ම වාණිජමය පැත්තකට ගොමු වූයේ නාලිකාවල පිරිස් ඔවුන්ට ආදායම් ලැබිය හැකි හොඳ ම මාර්ගය බවට වෙළිනාට්‍ය තෝරා ගැනීම නිස සි. භඩකුවීම් නිරමාණක් සමග දේශීය වෙළි කලාවට කණකොකා භඩන්ට පටන් ගෙන තිබෙනවා. භඩකුවීම් නිරමාණ ආරම්භ වූයේ 'මිශින්' වැනි උසස් නිරමාණවලින්. එවැනි නිරමාණ අතිශය ජනප්‍රියත්වයන් සමග ලාබ අපේක්ෂාවෙන්, විවිධ රට්වල හරසුන් නිරමාණ මගින් ලාංකේස ප්‍රේක්ෂකයා මොට කර තමන් කලාකරුවන් යැයි කියාගන්නා මට්ටමට ව්‍යාපාරිකයන් පෙළඳිලා. දේශීය නිරමාණයට මුදල ගෙවනවාට වඩා අඩු මුදලකින් හරසුන් නිරමාණ පිටරරින් ගෙන්වීම ලාංඡලයක සි. මේ හේතු නිසා වර්තමානයේ දක්නට තිබෙන්නේ දේශීය වෙළිනාට්‍ය ක්ෂේත්‍රය කඩාවැට්ටේ උපරිම තැනට පත්වීමක්.

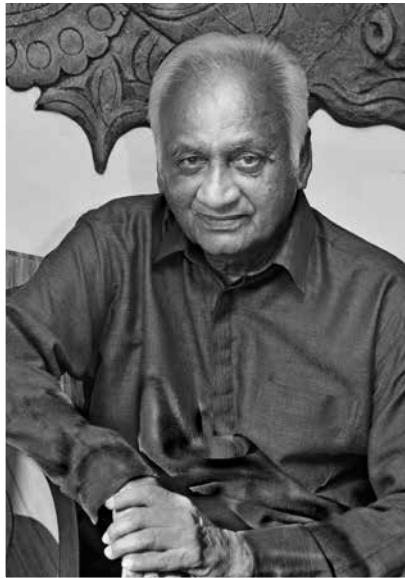
අදැම් වෙළිනාට්‍ය නැශිලියන් වහුන් බවට පත්වෙලා. කවරකුගේ හෝ කාල සටහනකට අනුව හැම දේ ම කළබලයෙන් කරන තැනට පත් වෙලා. නිරමාණයේ කලාත්මකභාවය ගැන හැඳිමක් ඔවුන්ට නැහැ. ක්ෂේත්‍රය තුළ ගැටලු බොහෝ තිබුණෙන් රාගන ගිල්පින් ගිල්පිනියන් ඒ සම්බන්ධයෙන් මුතිවත රකින්නේ වරප්‍රසාද අහිමි වේය යන බියෙන්. බුද්ධීමත්, නිරව්‍යාජ කලාකරුවා යනු සාමාන්‍ය මිනිසාත් දෙවියාත් අතර දේශීලනය වන වරිතයක්. කලාකරුවන් කිසිවකුගේ අතකාථ හෝ වහැලුන් විය යුතු නැහැ. ජාතික ප්‍රයාන්‍යක්ද එකට එකතු වී හඩනැගීමට ඔවුන්ට ඇත්තේ බරපත්‍ර වගකීමක්. කලා ක්ෂේත්‍රයේ පරිභාතියට බලපා තිබෙන්නේ කලාකරුවන් සංවිධානත්මක ව නැගී නොසිට බේදි කටයුතු කිරීම සි.

ආඩුනික රාගන ගිල්පින් අතරත් සුවිශ්චි දක්ෂකා ඇති පිරිස් සිරිය ද වැඩිදෙනකු මුල්තැන දෙන්නේ නිරමාණයට නොව මුදලට සි. ජෙත්ත්‍යානයන්ට ගරු කිරීම ඔවුන්ට ගිලිහියාම බේදියක්. කලාකරුවා

යනු කවරකු ද? ඔවුන්ගේ කාර්යභාරය කුමක්ද යන්න බොහෝ කලාකරුවන් වටහාගෙන තැනි බව සි පෙනෙන්නේ. කලාකරුවා මානව දායාවේ සංකේතයක් විය යුතු සි. ලෝබයෙන්, ද්වේෂයෙන්, මෝහයෙන් තොර විය යුතු සි. මෙන්තා, මුදිතා, කරුණා, උපේක්ඛා පෙරදැර ව සිරිය යුතු සි. සංසාර ගමන තුළ යහපත් දැ පුරුදු පුහුණු කර ගන්නේ ද? ඒ සියල්ල මිනිස් සංහතියේ උන්නතිය සඳහා ම යෙදවිය යුතු සි. බොහෝ දෙනාකුට රසවින්දනය පිළිබඳ නිවැරදි අවබෝධයක් නොමැති වීම බරපත්‍ර කාරණයක්.

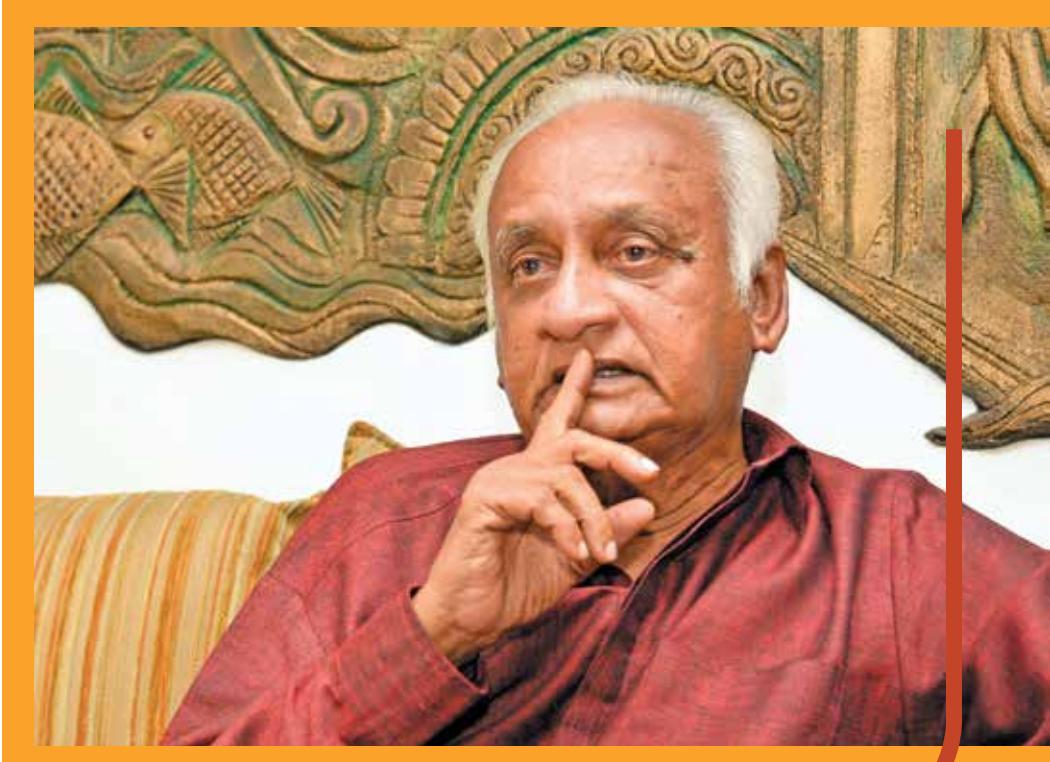
80 දැඟකය වන තුරු ම වේදිකා නාට්‍ය කලාව පැවතියේ උසස් ලෙස යො දී. මෙරවට සිනමාව ලැබෙන්නේ දකුණු ඉන්දියානු ආහාකයෙන්. එහි හැරවුම් ලක්ෂණය වූයේ 1556 දී ලෙස්වර ජේමිස් පිරිස් කළ රේඛාව නමැති නිරමාණාත්මක විස්ලවය දී. විවිධ වෙළිනිරමාණ රැගත් රැජවාහිනියේ ආගමනය 80 දැඟකයේ මුල් භාගයේ

කිදු වුණු.

'මගේ රුවල මම අරන් යන්නේ භ්‍රුනත් එක්ක සි. උඩුගම්බලා පිනන්න උත්සුක වෙන්නේ නැහැ. නමුත් මම මට අවශ්‍ය ඉලක්කයට යනවා. මගේ ඉලක්කය මිනිසාට සේවය කිරීම සි. බාල නිරමාණවල මම රගපාන්නේ නැහැ. ඒ වගේ ම තුටු දෙකට රගපාන්නෙත් නැහැ. නමුත් නිරමාණය උසස් නම් ලැබෙන මුදල ගැන සැලකිලිමත් වෙන්නෙත් නැහැ. උසස් සාර්ථක රාගනයක් ඉදිරිපත් කිරීම කියන්නෙත් සේවයක්. කලාව කියන්නේ ආනන්දයෙන් ප්‍රයාවට යන ක්ෂේත්‍රයක්, මේ මගින් මිනිසුන්ගේ බුද්ධීය පළල් වෙනවා. ජීවිත පරිභාෂායක් ඔවුන් මේ මගින් ලබාග න්නවා. එහි කොටස්කරුවකු වීම ලැබීම විභාල සන්ශේෂිතයක්. සනිස්වන්ද එදිරිසිංහ නම් විශිෂ්ට රාගධරයා එසේ කියා සිටින්නේ සුපුරුදු ලෙන්ගතු සිනාවක් මුවගට ගනිමින්.

'අතහිත' නමැති
 ජනහිතකාම් ව්‍යාපෘතියක්
 හරහා දිලිංග පාසල්වලට
 ආධාර උපකාර කරමින්
 දිවයින පුරා දේශන
 පවත්වමින් නිරන්තරයෙන්
 මිනිස්සූන්ගේ මානසික
 ගක්තියන් බුද්ධී බලයන්
 වැඩි දියුණු කිරීමට මේ
 විශිෂ්ට කළාකරුවා
 පියවර ගන්නේ සැබෑස
 මානවවාදියකු ලෙස සි.

'මිහිඳු' සංස්කෘතික පදනම ගරහා
 වාර්ෂික ව සුවද පද්ම උපහාර උලෙල
 පවත්වමින් කළාකරුවන් ඇගයීම,
 ජනතාව සාරධරුම අධ්‍යාපනය
 ලබාදීම, පරිසරය සුරක්ෂිත වැනි
 යහ කටයුතුවල නිරත වෙමින්
 ද, 'අතහිත' නමැති ජනහිතකාම්
 ව්‍යාපෘතියක් හරහා දිලිංග පාසල්වලට
 ආධාර උපකාර කරමින් දිවයින පුරා
 දේශන පවත්වමින් නිරන්තරයෙන්
 මිනිස්සූන්ගේ මානසික ගක්තියන් බුද්ධී
 බලයන් වැඩි දියුණු කිරීමට මේ විශිෂ්ට
 කළාකරුවා පියවර ගන්නේ සැබෑස
 මානවවාදියකු ලෙස සි.

'මාතර ආච්චි' සිනමා පටයේ
 ජවනිකාවක් - 1973
 දේවල් පරමිපරාවෙන් පරමිපරාවට
 අරන් යන්න අවශ්‍ය සි. මිනිස්සූ හිතන්
 ඉන්නවා මිනිස්සූන්ට පුගක් වැඩි
 කරන්න තිබෙනවා කියලා. එහෙත්,
 මිනිස්සූන්ට තිබෙන්නේ එක වැඩයි.
 ඒ, මිනිස්සූන්ට වැඩි කරන එක
 විතරයි. කවිරුවන් විවේචනය කර

'සැබෑල කදුල' සිනමා පටයේ
 ජවනිකාවක් - 1967

කර ඉන්නවට වඩා කාටත් ආදර්ශමත්
 ජීවිතයක් ගත කරමින්, ජීවිතය
 අහියස ඇති අරුමුදවලට අපේ ගක්ති
 ප්‍රමාණයෙන් විසඳුම් දෙමින් ජීවන් විම
 සි වටින්නේ.

◀ කාංචනා සිරවර්ධන

අමා සමාජයේ නිවේදිකාව

දිනුම්

නි වෙදකයකු හෝ නිවේදිකාවක් මෙන් ම ඒ සඳහා හැකියාවක් ද තිබිය යුතු සි. සමහරු වෘත්තීයමය වශයෙන් හෝ බාහිර ක්‍රියාකාරකමක් වශයෙන් නිවේදන වෘත්තීයේ නිරත වෙනවා. නිවේදන වෘත්තීයේ නිරතවන නිවේදක නිවේදිකාවන් විවිධ සම්මානවලට සහ ගෞරවාදරයට ද පාතු වූ අවස්ථා අපමණ සි. 2018 ජාතික යොවන සම්මාන උලෙලේ නිවේදක අංශයේ ප්‍රමාණ ස්ථානය තීමිකර ගත්තේ ස්වාධීන රුපවාහිනී සේවයේ දිනුම් නිමාධිරසිංහ සි.

ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයේ ගාස්තු පියයේ 2011 කණ්ඩායමේ සාමාජිකාවක් වන ඇය පාසල් කාලයේදීත් නිවේදන කටයුතුවල නිරතවූණ බව සි ඇය පවසන්නේ. අමා සමාජවල කටයුතුවලදීත් නිවේදන හැකියාවන් ලංකාවේ පළමු තැන ගත්තට ඇය සමත්වෙනා.

පාසල් කාලයේ සිට ම නිවේදන කටයුතුවල නිරත වී තිබෙන ඇය ලමා සමාජවල කටයුතු කර තිබෙනවා. නොරණ තක්සිලාවේ ප්‍රධාන නිවේදිකාව ලෙස වසර දෙකක් කටයුතු කර තිබෙන ඇය ස්වාධීන රුපවාහිනීයේ නිවේදිකාවක්. මේ තරම් දුර ගමනක් ඇයට පැමිණිමට හැකි වූණේ ගමේ අමා සාමාජය නිසා බව සි ඇය පවසන්නේ. ඇය දැනට ස්වාධීන රුපවාහිනී ස්වයේ ප්‍රවාත්ති ඉදිරිපත්

කරන නිවේදිකාවක් සහ සහකාර නිෂ්පාදකවරියක්.

2018 ජාතික යොවන සම්මාන උලෙලේ පළමු තැන හිමි කර ගත් නිවේදිකාව වූ දිනුම් තමා පැමිණි නිවේදන ගමන් මග විස්තර කළ ආකාරය සි මේ.

"2010 වසරදී සමාජීය අමා සමාජ නිවේදන තරගයෙන් ලංකාවේ පළමුත්මා වූණා. රට පසු ව ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයේ හොඳ

ම නිවේදිකාව වූණා. රන්සු කළා උලෙලේ හොඳ ම නිවේදිකාව වූණා. පසු ව යොවන සම්මාන උලෙලේ සම්මානයක් ලබාගතන්නට හැකි වූණා. මේ සම්මාන උලෙල මගේ හිනයක්. මිට පෙර අසනීප තත්ත්වයක් නිසා මට තරගයට ඉදිරිපත් වීමට නොහැකි වූණා. එහෙත්, මෙටර ඒ හිනය සැබැ වූණා. නෙම්ම් පොකුණ රගහලේ පැවති සම්මාන උලෙලදී මට නිවේදක අංශයේ ප්‍රමාණයට සම්මානය හිමි වූණා."

ඇය මේ තරගයෙන් පළමු වැනියා වූණේ පළාත් නමයෙන් තරගරුවන් දහඟට දෙනාකු අතරිනුයි. මේ ජයග්‍රහණය පිටුපස තිබෙන්නේ ගමෙන් ලැබූ පන්තරය බව සි ඇය පවසන්නේ.

ලංකා ගුවනත අනතුරේ

ගිය 2018 වසරේ ගුවන් මගින්ට විවිධ අයුරින් බාධා පැමිණී වසරක්. ලොකදේ පවතින ගමනා ගමන ක්‍රමවල සුරක්ෂිත ම ප්‍රවාහන මාර්ගය වන ගුවන් මාර්ගයේ සිදු වූ අනතුරුවලින් මිය ගිය මගින් ප්‍රමාණය ගෙවී ගිය 2017 වසරට වඩා 2018 වසරේ දස ගුණයක්.

ගුවන් ගමන් ආරක්ෂණ ජාලය නමැති ජගත් සංවිධානය 2018 ජනවාරි 2 වැනි දින නිකුත් කළ වාර්තාව අනුව ලොව පුරා පසුගිය වසරේ ඇති විවිධ ගුවන් අනතුරු 15ක් තීසා පුද්ගලයන් 556 දෙනකු මිය ගිහින්. පෙර වසරේ එනම්, 2017 දී සිදු වූ අනතුරු 14න් මිය ගිය සංඛ්‍යාව 44 දෙනකු වීම ගෙවුණු වසරේ විනාශය කොතරම් ද යන්න පෙන්වන්නාක්. මෙය කොතරම් ප්‍රබල ද යන්න පෙනී යන්නේ පසුගිය වසර පුරා සිදුවූ

සාමාන්‍ය අනතුරු 14කින් සිදු වූ මරණ සංඛ්‍යාව 480ක් ලෙස පැවැතීමෙන්. එහෙත්, ගෙවුණු වසරට කළින් වසර (2017) ගුවන් ගමන් ඉතිහාසයේ සුරක්ෂිත ම වසර බවට පත් වුණා.

ඡිය වසරේ සිදු වූ අනතුරු පිළිබඳ කොරතුරු සපයන ගුවන් ගමන් ආරක්ෂණ ජාලය පෙන්වා දෙන්නේ සිදු වූ අනතුරු 15න් 12ක් ම සිදු වී ඇත්තේ මගි ගුවන් යානාවලින් බව යි. භාණ්ඩ ප්‍රවාහන ගුවන් යානා අතෙක් අනතුරු තුනට අයත්. නෙදරුලන්තයේ පිහිටා ඇති ගුවන් ගමන් පිළිබඳ විමර්ශනය කරන මේ ආයතනය පෙන්වා දෙන පරිදී සාමාන්‍ය වාණිජ ගුවන් මගින් කිසිවකුට අනතුරක් නොවූ 2017 වසරෙන් පසුව උදා වූ 2018 වසරදී ගුවන් මගින් 189

දෙනකුට මරු කැදී වූ ඉන්දුනීසියාවේ ලයන් ගුවන් යානා අනතුර ගුවන් ගමන් කරමාන්තයට එල්ල වූ මරු පහරක්.

එම යානාව ඔක්තෝබර් මස අප්‍රේල 6.20ට ජකරනා ඉන්දුනීසියානු අගනුවරින් පිටත්ව එරටේ දුපතක් වන බැන්ග්කාහි (Bangka) පිහිටි පන්ග්කාල් පිනාන්ග්වලට (Pangkal pinang) යාම සඳහා ගුවන්ගත වී මිනින්තු 13කට පසු කඩා වැටුණේ මහ මුහුදට. ඉන්දුනීසියාවට අයත් අති විවාල ලාභදායි මගි ප්‍රවේශ පත්‍ර සපයන ලයන් එයාර් සමාගම කුලියට ගෙන තිබූ බෝඩි 737 මැක්ස් වර්ගයට අයත් යානය ගිය වසරේ අගෝස්තු

මස කුලියට ලබා දී තිබුණේ වින සමාගමක්. උඩුගුවනට නාවන ලද මේ යානයට ඇති වූ පළමු දුබලතාව වුයේ යානය ගමන් කරන උස මට්ටම දක්වන දරුකකයේ දත්ත නිවැරදි ව සහන් නොවීම යි. එම දරුකකයේ දත්ත මොහොතින් මොහොත වෙනස් වූ අතර යානයේ මුව බිම දෙසට දොමුවන බව පෙනී ගියා. පොලොව මට්ටමේ සිට අඩි 5000ක උසක තිබියදී යානය සමතුලිත කර ගැනීමට නියමුවන් උත්සාහ කළත් හැකියාවක් ලැබේ නැහැ.

මෙහා සමාන සිදුවීමකට මේට පෙර ද මුහුණ දුන් නියමුවන් ගමන් මුහුණ දෙන අරුබුදය ගුවන්යානා පාලක මැදිරියට දැනුම් දී තිබුණා. යානය ආපසු ගුවන් තොටුපොලට රැගෙන එන ලෙස කරන ලද තියමය අනුව නියමුවන් කටයුතු කරදී හිස පහතට කර ගත් යානය නැවතුණේ අඩි 100න් 115න් අතර සයුරේ කිමිදෙමින්. පසු ව සොයා ගන්නා ලද 'කළ පෙට්ටිය' හෙවත් යානයේ ගමන් තතු සහන් යන්තුයේ තොරතුරු අනුව යානයේ කිසිදු යාන්ත්‍රික දේශයක් මේ බෙදාවාවකයට වගකියන්නට ඉතිරි වී තිබුණේ නැහැ. එමෙන්ම එවැනි අනතුරක් සිදුවීමට පෙර යානා මගින් විනාශ කෙරෙන අනතුරු හැඟෙමේ සංයාවන් ද මේ යානයෙන් නිකුත් නොවීම අහිරහසක් වන්නේ අනතුරට හේතුව සොයා ගැනීමට නොහැකි විමෙන්.

මේන් වඩා ගිය වසරේ බෙදානීය ගුවන් අනතුර දක්නට ලැබුණේ ඇල්ටීරියාවෙන්. අසල්වැසි රටක් වූ සහරාවී (Saharawi) වෙත යාම සඳහා අප්පේල් 11 වැනි දින අහසට නැවතුණ ඇල්ටීරියානු ගුවන් හමුදාවට අයත් ඉඩුණින් 2 වර්ගයට අයත් ගුවන් යානය ගුවන් තොටුපොල අසලදීම කඩා වැටුණේ පුද්ගලයන් 257 දෙනකු මරුමුවට පත් කරමින්. වැෂ්කන්ට් ගුවන්යානා නිෂ්පාදන සමාගම 1994 දී නිපද වූ මේ යානයෙහි ඇල්ටීරියානු හමුදා හටයන්, ආණ්ඩු පක්ෂයේ දේශපාලනයෙන්, සහරාවී සිසුන් ඇතුළු සාමාන්‍ය වැසියන්ගේ න් සමන්විත මගින් 247 දෙනකු සමග

හෙදර්ලන්තයේ පිහිටා

ඇති ගුවන් ගමන් සිලිබල

විමර්ශනය කරන ගුවන්

ගමන් ආරක්ෂණ ජාලය

පෙන්වා දෙන පරිදි කාමානස

වානිජ ගුවන් මගින්

කිසිවකුට අනතුරක් නොවූ

2017 වසරෙන් පසුව උඩ වූ

2018 වසරෝදී ගුවන් මගින්

189 දෙනකුට මරු කැඳු වූ

ඉන්ද්‍රිකියාවේ ලයන් ගුවන්

යානා අනතුර ගුවන් ගමන්

කර්මාන්තයට එල්ල වූ

මරු පහරක්.

කාර්ය මණ්ඩලයේ දස දෙනකු ද එයට ඇතුළත් වුණා. ඉන්ද්‍රිකියා ගුවන් යානා අනතුර මගින් මේ අනතුරට ද හේතුව අහිරහසක්.

කිසුබාවේ හවානා ප්‍රධාන ගුවන් තොටුපොල අසලදී මෙක්සිකානු ගුවන් සේවාවට අයත් යානයක් අනතුරකට පත් වී මගින් 112 දෙනකු මිය යාම වාර්තා වන්නේ මැයි මාසයේදී යි. පෙබරවාරි මාසයේදී ඉරානයේ පැගුස් (Zagros) පුදේයයේදී පුද්ගලයන් 66 දෙනකු මරණයට පත් වූ අනතුර පිළිබඳ පරීක්ෂණ පැවැත්වෙදී, තේපාලයේ කත්මන්තු ගුවන් තොටුපොලට ගොඩබැඳුමට උත්සාහ කළ යානයට සිදු වූ අනතුරකින් මිය යිය පුද්ගලයන් ගණන 51 දෙනෙක්.

2000 වසර සිට ගුවන් ගමන් අනතුර ව්‍යක්ත්වාලීමේ ක්‍රියාවලියෙහි ප්‍රගතියක් ඇති වී තිබෙන බව ජ්‍යෙත් ගුවන් ගමන් ආරක්ෂක ජාලය පෙන්වා දෙනවා. එහෙත්, ගුවන් ගමන් කර්මාන්තයට මුහුණ දීමට ඇති ප්‍රධාන ගැටුපුව පාලනය කළ නොහැකි අනතුර බව සි එම ආයතනය පෙන්වා දෙනෙන්. පසුගිය වසර පහ තුළදී ඇති වූ හයානක ගුවන් අනතුරු 25න් 10කට ම එය හේතු වූ බව සි එම සංවිධානයේ අදහස. ගුවන් තොටුපොල බාවන ප්‍රථමයෙහි සොයාගත නොහැකි දේප, යාන්ත්‍රික දේප, මිනිසාගේ අත්වැරදිම, පාරිසරික ගැටුපු තිසා ඇතිවන අවහිරතා නිසා මෙබඳ ගැටුපු ඇතිවිය හැකි බව සි සංවිධානය පවසන්නේ.

ගුණරත්න රාමනායක

තුනවැකි වරටන අගමැති ව්‍ය

ශීක් හසිනා

ක්‍රි ලක් ඉතා දිලිඹු, නොදියුණු රටක් තුළ කැපී පෙනෙන සංවර්ධනයක් ඇති කරමින් රට වඩාත් දීප්තිමත් අනාගතයක් වෙත යොමු කිරීමට සමත් වූ නායිකාව ලෙස පිළිගැනෙන මික් හසිනා පිට පිට තුන්වැනි වතාවටත් එරට අගමැති බුරයට පත්වීම පසුගිය දිනවල දකුණු ආසියානු දේශපාලන කරලියේ විශාල අවධානයක් දිනාගත් සිදුවීමක් වූණා. දෙසැම්බර් 30 වැනි දින පැවති බංග්ලාදේශ මහා මැතිවරණයෙන් ඇය සුවිසල් ජයග්‍රහණයක් හිමි කර ගැනීමට සමත් වූ බව සි වාර්තා වූණේ. එරට පාර්ලිමේන්තුවේ ආසන 300න් ආසන 288ක්ම දිනා ගැනීමට ඇය අයත් අවාම් ලියය නායකත්වය දුන් සන්ධානයට හැකියාව ලැබුණා. මික් හසිනාගේ ලොකුම තරගකාරිය වන්නේ තවත් ප්‍රධාන පෙලේ දේශපාලන වරිතයක් වන බලිඩා සියා සි. මේ කාන්තාවන් දෙදෙනා අතර පවතින උණුසුම් බල පොරය දුන් දුකු ගණනාවක් තිස්සේම බංග්ලාදේශ දේශපාලනය අරක්ගෙන තිබෙන්නක් බව රහසක් නොවෙයි. කෙසේ වෙතන් බලිඩා සියා

අයත් වන බංග්ලාදේශ ජාතිකවාදී පක්ෂය විසින් නායකත්වය දෙනු ලැබු සන්ධානයට මෙවර හිමි වූයේ අන්ත පරාජයක්. ඔවුන්ට හිමි කගත හැකි වූයේ ආසන 7ක් පමණයි. මේ අනුව පාර්ලිමේන්තුවේ ආසන සංඛ්‍යාවෙන් සියයට 90කට වඩා හිමි කර ගැනීමට හසිනාගේ සන්ධානයට හැකියාව ලැබේ තිබෙනවා.

කෙසේ වෙතන් බලිඩා සියාට මෙවර මැතිවරණයට තරග කිරීමට අවස්ථාවක් නොලැබුණු බවත් විශේෂයෙන් සඳහන් කළ යුතු සි. එයට හේතු වූයේ ඇය මේ වන විට වංචා දුෂ්‍රණ පිළිබඳ සිදුවීම් කිහිපයක් සම්බන්ධයෙන් වෝද්නා ලැබ සිර දූඩ්වම් විදිමින් සිටීමයි. කෙසේ වෙතන් ඇය නම් පවසන්නේ මේ වෝද්නා දේශපාලන වශයෙන් පළිගැනීම සඳහා සහ තමා දේශපාලන පොර පිටියෙන් ඉවත් කිරීම සඳහා යොදාගත් උපකුමයක් බවයි.

මික් හසිනා මැතිවරණයෙන් ජයගත්තන් විරැද්ධ පස්ස මේ ප්‍රතිඵලය ප්‍රතිසේෂීප කිරීම් මෙවර මැතිවරණයේ තවත් විශේෂත්වයක්. ඔවුන් මේ

මැතිවරණ ප්‍රතිඵලය හඳුන්වන්නේ සිනා උපද්‍රවන්නක් හැඳියටයි. මැතිවරණ දුෂ්‍රණ ක්‍රියා තොග ගණනින් සිදු වූ බවටත් විරැද්ධ පස්ස අපේක්ෂකයන්ට සහ ක්‍රියාකාරිකයන්ට විශාල වශයෙන් හිරිහැර එල්ල වූ බවටත් ඔවුන් වෝද්නා කරනවා. මැතිවරණය පැවැත්වුණේ දෙසැම්බර් 30 වැනිද වූවත් ඇත්ත වශයෙන්ම එය ආරම්භ වී තිබුණේ කළින් දින රාත්‍රියේ බවට ද ඔවුන් සරදම් කර තිබෙනවා. කළින් දින රාත්‍රියේ සිටම ජන්ද පෙට්ටි හොර ජන්දවලින් පිරිවීම ආරම්භ වී තිබු බවයි ඔවුන් වෝද්නා කරන්නේ. මේ නිසා මේ මැතිවරණ ප්‍රතිඵලය අවලංගු කර නැවත මැතිවරණයක් පැවැත්විය යුතු බවත් ඔවුන් ප්‍රකාශ කර තිබුණා. මේ අතර විපක්ෂයේ මේ විරෝධතා සම්බන්ධයෙන් විශාල ජාත්‍යන්තර අවධානයක් ද යොමුව තිබු අතර මැතිවරණ දුෂ්‍රණ ක්‍රියා සිදු වූ බවට එල්ල වන වෝද්නා සම්බන්ධයෙන් ස්වාධීන විමර්ශනයක් කරන ලෙස එක්සත් ජාතින්ගේ සංවිධානය ද ඉල්ලීමක් කර තිබුණා. ඇමරිකාව, යුරෝපා සංගමය වැනි පාර්ශ්ව ද මේ සම්බන්ධයෙන් ප්‍රකාශ නිතුත් කර

තිබෙනු දක්නට ලැබුණා. එහෙත්, හසීනා පාර්ශ්වය නම් මේ සියලු වෝද්‍යා ප්‍රතිසේෂප කර තිබෙනවා.

රටේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී නිදහස උල්ලංසනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් හසීනාට එරෙහිව විරෝධ්‍යතා මත විම දැන් කළක සිටම දැකිය හැකි තත්ත්වයක්. ඇයගේ දේශපාලන විරැදුබවදීන් මෙන්ම මාධ්‍යවේදීන්, සිවිල් ක්‍රියාකාරිකයන් වැනි පාර්ශ්ව මර්දනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් ඇයට එරෙහිව දිය ලෙස වෝද්‍යා එල්ල වෙනවා. කෙසේ වෙතත් හසීනා මේ වන විට වසර 10කට ආසන්න කාලයක් එක දිගට බංග්ලාදේශය පාලනය කර ඇති අතර එම කාලය තුළ එරට ආර්ථිකයෙහි කැපී පෙනෙන ප්‍රගතියක් ප්‍රතා කර ගැනීමට ඇය සමත් වූණා. බංග්ලාදේශය ආර්ථික වශයෙන් වඩාත් දියුණු රටක් බවට පත් කිරීමේ කටයුත්තේදී හසීනාගෙන් ලැබෙන දායකත්වය බොහෝ විට අගැයීමට ලක් වනු දක්නට පුළුවන්.

මේ වන විට 71 වැනි වියෙහි පසුවන පික් හසීනා බංග්ලාදේශයේ ඉතා වැදගත් දේශපාලන පවුලකින් පැවත් එන කෙනකු බවත් රහසක් නොවෙයි. ඇය බංග්ලාදේශයේ නිර්මාතාවරයා ලෙස සැලකෙන පික් මුජ්ඛ්‍ර රහමාන්ගේ දියණියක්. බංග්ලාදේශය බවට පත් වූයේ කළින් නැගෙනහිර පාතිස්ථානය ලෙස පැවති කළාපයයි.

බංග්ලාදේශ නිදහස් සටනට උර දෙමින්, අනතුරුව එරට පුරුම රාජ්‍ය නායකයා බවට පත් වූ මුඉජ්ඡර රහමාන් හමුදව තුළින් මත වූ කුමන්ත්‍රණයක ප්‍රතිඵලයක් ලෙස 1975 වසර සාතනයට ලක් වූණා. මේ සාතන මෙහෙයුමේදී රහමාන් පමණක් තොව ඔහුගේ පවුලේ බොහෝ දෙනකු ද මරා දමනු ලැබුවා. රහමාන්ගේ බිරිද වූ ගාසිලාභුනේසා මුඉජ්ඡර මෙන්ම ඔවුන්ගේ දරුවන් තිදෙනකු ද සාතකයන්ගේ ගොදුරු බවට පත් වූණා. රහමාන් යුවුවට දරුවන් පස් දෙනකු සිටි අතර එයින් තිදෙනකුම පිරිම් දරුවන්.

මුවන් තිදෙනාම මෙහිදී සාතනයට

ලක් වූණා. එයට අමතරව මුඉජ්ඡර රහමාන්ගේ සහෙරදයකු ඇතුළු පවුලේ තවත් සාමාජික සාමාජිකාවන් කිහිප දෙනෙකුම මිය සිය. එහෙත්, පික් හසීනාට සහ ඇයගේ සොහොයුරිය වූ පික් රෙහානාට මෙයින් දිව ගලවා ගැනීමට හැකි වූයේ ඔවුන් ඒ වන විට ජ්‍රේමනියේ කාලය ගෙවමින් සිටි නිසයි. මෙයින් පසු කාලයක් යනතුරු හසීනාට බංග්ලාදේශයට පැමිණීමට හැකි වූයේ නැහැ. ඇය ඉන්දියාවේ රෝගවරණය යටතේ නවදිල්ලියෙහි රදී සිටියා.

ඇය දෙවැනි වරට
අගමැති දුරයට පත් වූයේ
2008 වසරේ පැවති මහ
මැතිවරණයෙන් පසුවයි.
එදු පටන් ඇද දක්වාම වසර
10කට කිවිවූ කාලයක් තිස්සේ
හසීනා බංග්ලාදේශයේ
අගමැති දුරය නොබවමින්
සිටිනවා. වැඩිම කාලයක්
බංග්ලාදේශය පාලනය කළ
නායිකාව ලෙස දැමී වන විට
ඇය ඉතිහාසයට
එක්ව අවසන්.

අවසානයයේ හසීනා අවාම් ලිගයේ නායකත්වයට පත් කර ගන්නා ලද අතර 1981 වසරේ නැවත බංග්ලාදේශය වෙත පැමිණියා. ඒ වන විට ඇයගේ වයස අවුරුදු 34ක්. 1986 වසරේ පැවති එරට මහා මැතිවරණයෙන් පසු විපක්ෂ නායිකා බුරයට පත් වූ හසීනා කළක් විපක්ෂයේ කැපී පෙනෙන නායිකාවක ලෙස කටයුතු කිරීමෙන් අනතුරුව 1996 වසරේ පැවති මැතිවරණයින් ජයගෙන පළමු වැනි අගමැති බුරයට පත් වූණා. එහෙත්, 2001 වසරේ පැවති රේලය මැතිවරණයේදී බලිඩා සියාගේ බංග්ලාදේශ ජාතිකවාදී පක්ෂය අතින් හසීනාගේ අවාම් ලිගය පරාජයට පත් වූ අතර හසීනා නැවතත් විපක්ෂට තල්ල වූණා.

2004 වසරේ හසීනා සාතනය කිරීම සඳහා දියත් වූ මෙහෙයුම ද ඇගේ ජේවිත කතාවේ තවත් විශේෂ අවස්ථාවක් ලෙස සඳහන් කළ හැකියි. ඒ වන විට විපක්ෂ නායිකාව වූ ඇය බිකා අගනුවර පැවති විරෝධ්‍යතා රැලියක් සඳහා සහභාගි වෙමින් සිටි අතර එම රැලියට බොම්බ ප්‍රහාරයක් එල්ල වූණා. විසි දහසකට අධික ජනතාවක් මේ රැලියට සහභාගි වී සිටි බවයි පැවුසුවෙන්. ප්‍රහාරය එල්ල වූයේ හසීනා රැලිය අමතා සුළු වේලාවකට පසුව. එම ප්‍රහාරයෙන් 24 දෙනකු මරණයට පත්ව 300කට ආසන්න පිරිසක් තුවාල ලැබුවා. හසීනාගේ ජේවිතය බෙරුණෙන් ඇයත් තුවාල ලැබු පිරිසට අයත් වූණා.

ඇය දෙවැනි වරට අගමැති බුරයට පත් වූයේ 2008 වසරේ පැවති මහ මැතිවරණයෙන් පසුවයි. එදු පටන් ඇද දක්වාම වසර 10කට කිවිවූ කාලයක් තිස්සේ හසීනා බංග්ලාදේශයේ අගමැති දුරය නොබවමින් සිටිනවා. වැඩිම කාලයක් බංග්ලාදේශය පාලනය කළ නායිකාව ලෙස දැමී වන විට ඇය ඉතිහාසයට එක්ව අවසන්. 2018 වසරේ ලොව බලවත්ම කාන්තාවන් 100 දෙනා ලෙස ජාත්‍යන්තර ගොඩිස් සගරාව පළ කළ ලැයිස්තුවේ 26 වැනි ස්ථානය නිමි කර ගැනීමටත් ඇය සමත් වූණා.

මෙම් වසරේ ජපානයේ ඉතා විශේෂ සිද්ධියක් සිදුවීමට නියමිතව තිබෙනවා. එනම්, වත්මන් ජපාන අධිරාජයා වන අකිහිතෝ අධිරාජයා සිය රජකම අත්හැරීමයි. මේ වන විට 85 වැනි වියෙහි පසුවන අකිහිතෝ අධිරාජයා රෝග පිඩා රෙසකට ගොදුරුව ඉතා දුබල තත්ත්වයක දි සිටින්නේ. මේ තත්ත්වය මත ඔහු සිය වැඩිමහල් පුතුයා වන නරුහිතෝ කුමරු වෙත රජකම භාර දී සිහුපූනෙන් බැස යාමට සූදනම් වෙමින් සිටිනවා. මෙය සිදුවීමට නියමිතව ඇත්තේ මේ වසරේ අප්‍රේල් 30 වැනිද යි. මෙහි ඇති තවත් විශේෂත්වයක් වන්නේ ජපානයේ අධිරාජයකු මේ ආකාරයෙන් සිය කැමැත්තෙන් රජකම අත්හරින්නේ වසර 200කට පමණ පසුව වීමයි. මෙයට පෙර මෙවැනි සිද්ධියක් සිදුව ඇත්තේ 1817 වසරදී යි. මේ ආකාරයෙන් එද රජ කිරුළට සමු දුන් අධිරාජයා වූයේ කේකාකු අධිරාජයා යි. ඔහු ඒ වන විට 1780 වසරේ පටන් වසර 37ක් රජකම දරා තිබුණා. එයින් පසු ගෙවී ගිය වසර 200ක කාලය තුළ කිසිදු අධිරාජයකු මේ ආකාරයෙන් රජකම අතහැර නැහැ. නිතරම කිරුළ මාරු වුණේ අධිරාජයන්ගේ අභාවයෙන් පසුවයි.

අකිහිතෝ අධිරාජයා සිහුපූනට පත් වූයේ 1989 වසරයි. ඒ, ඔහුගේ පියා වූ හිරෝහිතෝ අධිරාජයාගේ ආභාවයෙන් පසුවයි. අකිහිතෝ අධිරාජයා රජකමට පත් වන විට 56 වැනි වියෙහි පසු වූණා. කෙසේ වෙතත් පසුහිය වසර කිහිපය තුළම ඔහු පසු වූයේ ගිලන් තත්ත්වයේ යි. හාදය වස්තුවේ ආබාධවලින් සහ පුරුෂී (Prostate) ග්‍රන්ථීයේ පිළිකාවකින් ද ඔහු පිඩා විදිනවා. මේ තත්ත්වය යටතේ තමාට සූපුරුදු ආකාරයෙන්, මුළු ගක්තිය යොදුමින් නිල කටයුතු ඉටු කිරීම ඉතා අපහසු බවත් ඒ නිසා රජකම අත්හැරීමට කැමැති බවත් මෙයට දෙවසරකට පෙර ඔහු පදන්ත කළා.

දැනට ජපාන රජ පවුල සම්බන්ධයෙන් පවතින සම්පුද්‍ය

හරිම රජ සැපු..... මම අකිහිතෝ අධිරාජයා

අනුව සිය නිල කාලය අතරමද රජකම අත්හැරීමට අධිරාජයකට හැකියාවක් නැහැ. ඔහු මරණය තෙක්ම අධිරාජයා ලෙස කටයුතු කළ යුතුයි. එහත්, අකිහිතෝ අධිරාජයාගේ සෞඛ්‍ය තත්ත්වය සම්බන්ධයෙන් ඇති වූ අරුමුදය නිසා ඔහු කෙරෙහි සානුකම්පිත වීමට ජපානයට සිදු වූණා. මේ අනුව ඔහුට මේ වසරේ රජකම අත්හැරීමට හැකිවන ආකාරයෙන් නීති සම්පාදනය කිරීමට පියවර ගැනුණා. මෙයට ඉඩ ලැබුණේ ඒ සම්බන්ධයෙන් පාරලිමේන්තු පනතක් සම්මත කර ගැනීමෙන් පසුවයි. එය අදාළ වන්නේ ද අකිහිතෝ අධිරාජයාට පමණයි. ඔහුගෙන් පසු රජකමට පත්වන අයට මේ පනත අදාළ වන්නේ නැහැ.

අකිහිතෝ අධිරාජයා සිහුපූනට
පත් වූයේ 1989 වසරයි. ඒ
ඔහුගේ පියා වූ හිරෝහිතෝ
අධිරාජයාගේ ආභාවයෙන්
පසුවයි. අකිහිතෝ අධිරාජයා
රජකමට පත් වන විට 56
වැනි වියෙහි පසු වූණා. කෙසේ
වෙතත් පසුගිය වසර කිහිපය
තුළම ඔහු පසු වූයේ ගිලන්
න්ත්ත්වයේ යි.

අකිහිතෝ අධිරාජයා සැලකෙන්නේ ජපාන රජ ප්‍රවුල සාමාන්‍ය ජනතාව වෙත වඩාත් සම්පූර්ණ කිරීමට විශාල උනන්දුවක් දැක් වූ කෙනකු ලෙසයි. ඔහු වෙනත් අධිරාජයන්ට වඩා පොදු ජනතාව අතරට යාමට කුමැත්තක් දැක්වුවකු ලෙස ද සැලකෙනවා. අකිහිතෝ අධිරාජයා විවාහ කර ගන්නේ ද සාමාන්‍ය ප්‍රවුලක කාන්තාවක්. ඇයගේ ඒ කාලයේ නම මිවිකෝ හේබා. මේ දෙදෙනා එකිනෙකා මූණ ගැසුමෙන් වෙතිස් ක්‍රිඩා පිටියකදී බවයි සඳහන් වන්නේ.

මේ ආකාරයෙන් ජපානයේ අධිරාජයා සාමාන්‍ය ප්‍රවුලක තරුණියක විවාහ කරගෙන ඇත්තේ රජ ප්‍රවුලේ වසර 2,600ක පමණ ඉතිහාසය තුළ පළමු වැනි වතාවටයි. මිවිකෝ හේබා සාමාන්‍ය ප්‍රවුලක කාන්තාවක වන අතරම ඇය වෙනත් ආගමක කෙනකු වීමත් විශේෂත්වයක්. ඇය අයත් වූයේ රෝමානු කතෝලික ආගමට යි. අකිහිතෝ ජපානයේ ප්‍රධාන ආගමක් වන මින්ටේ ආගමට අයත් කෙනෙක්. මේ වෙනස්කම් නිසා අකිහිතෝ ඇය විවාහ කර ගන්නවාට රජ ප්‍රවුලේ බොහෝ පාර්ශ්ව වෙතින් විරෝධතා එල්ල වූ බව ද පැවසෙනවා.

මේ ආකාරයෙන් ජපානයේ
අධිරාජයා සාමාන්‍ය ප්‍රවුලක
තරුණියක විවාහ කරගෙන
ඇත්තේ රජ ප්‍රවුලේ වකර
2,600ක පමණ ඉතිහාසය
තුළ පළමු වැනි වතාවටයි.
මිවිකෝ හේබා සාමාන්‍ය
ප්‍රවුලක කාන්තාවක වහා
අතරම ඇය වෙනත් ආගමක
කෙනකු වීමත් විශේෂත්වයක්.
ඇය අයත් වූයේ රෝමානු
කතෝලික ආගමට යි.

අකිහිතෝ අධිරාජයා
සිය බිරිඳූ මිවිකෝ හේබා සමග

අකිහිතෝගේ මව වූ කොෂ්තන් බිසව ද මෙහිදී විශාල විරෝධයක් දැක් වූ බවත් මේ නිසා මිවිකෝ බිසව විවිධ මානසික පිඩාවලට පවා ගොදුරු වූ බවත් සඳහන්.

අකිහිතෝගේ පසු රජකම හාර ගැනීමට සැරසෙන නරුහිතෝ කුමරු මේ දෙදෙනාගේ වැඩිමල් පුත්‍රයා යි. ඔවුන්ට තවත් දරුවන් දෙදෙනකු සිටින අතර ඒ අකිහිතෝ කුමරු සහ දියණියක වන සයාකෝ කුරෝද යි. අකිහිතෝ අධිරාජයා අප්‍රේල් 30 වැනි දින රජකම අත්හැරීමෙන් පසු මැයි 1 වැනි දින නරුහිතෝ කුමරු රජකමට පත් වනු ඇති. නමුත් ඔහුගේ නිල අහිජේක උත්සවය පැවැත්වීමට නියමිතව ඇත්තේ ඔක්තෝබර් 22 වැනි දින බවයි සඳහන් වන්නේ. ජපාන රජ ප්‍රවුල ලෝකයේ ඇති පැරණිතම රජ ප්‍රවුල ලෙස සැලකෙන අතර නරුහිතෝ එහි 126 වැනි අධිරාජයා ලෙස අහිජේක ලබනු ඇති.

◀ නිහාල් පිරිස්

කෙලින ගෙනන බැරි අඟේ ක්‍රිකට්

සබන වසරේ ඕස්ට්‍රේලියාවේදී 7 වැනි වරට පැවැත්වෙන විස්සයි 20 ලෝක කුසලාන ක්‍රිකට් තරගාවලියට සාපුරුව ම සුදුසුකම් ලබා ගැනීමේ අවස්ථාව ශ්‍රී ලංකා ක්‍රිකට් කණ්ඩායමට අහිමි වූණා. ඒ, පසු ගිය වසරේ දෙසැම්බර් 31 වැනි දා වන විට ජාත්‍යන්තර ක්‍රිකට් ක්වුන්සිලයේ විස්සයි 20 ග්‍රේණිගත කිරීම්වල 9 වැනි ස්ථානයේ පසුවේම හේතුවෙන්.

ශ්‍රී ලංකාව වෙනුවට මෙවර ලෝක කුසලානයට සාපුරුව ව සුදුසුකම් ලබා

ගත්තේ කේත්ව්‍යකාර ඇල්සනිස්තාන කණ්ඩායම සි. ජාත්‍යන්තර ක්‍රිකට් පිටියේ පෙරලිකාර කණ්ඩායමක් වන ඔවුන් විස්සයි 20 ජාත්‍යන්තර පිටියට පිටිසියේ 2010 වසරේ සිට සි. ඒ න්‍යාය පිටියේ දෙසැම්බර් 31 වැනි දා වන විට ජාත්‍යන්තර ක්‍රිකට් ක්වුන්සිලයේ විස්සයි 20 ග්‍රේණිගත කිරීම්වල 9 වැනි ස්ථානයේ පසුවේම හේතුවෙන්.

ජාත්‍යන්තර ග්‍රේණිගත කිරීම්වල ඉදිරියෙන් සිටි කණ්ඩායම් 8 මේ තරගාවලියේ දෙවැනි වටයට (12 දෙනාගේ වටය) කෙළින් ම සුදුසුකම් ලබාගත් අතර විස්සයි 20 ලෝක කුසලාන ක්‍රිකට් තරගාවලිය ආරම්භ වූ 2007 වසරේ සිට අඛණ්ඩ ව තරගාවලි

කෙට සාපුරුව ම සුදුසුකම් ලබාගත් ශ්‍රී ලංකාව සමගින් බැංගලාදේශයට ද මෙවර තරගාවලියේදී සුදුසුකම් ලබා ගැනීමේ තරගාවලියට මුහුණ දීමට සිදු ව තිබෙනවා.

2014 වසරේ ලසින් මාලිංගගේ නායකත්වයෙන් විස්සයි 20 ලෝක ගුරුයන් වූ ශ්‍රී ලංකාව ඉන් පෙර දෙවරක් 2009 දී සහ 2012 දී අනුරුදුයන් බවට පත් වූණා.

පසුගිය වසරේ ශ්‍රී ලංකාව ජාත්‍යන්තර විස්සයි 20 පිටියේදී තරග 8කට එක්වූ අතර ඉන් ජය ගෙන ඇත්තේ තරග 4ක් පමණ සි.

මේ සම්බන්ධයෙන් අදහස් දක්වන ශ්‍රී ලංකා විස්සයි 20 නායක ලසින් මාලිංග පවසන්නේ ලෝක කුසලාන තරගාවලියට සාපුරුව ම සුදුසුකම් ලබා ගැනීමට නොහැකි වීම ගැන කනගාවුවට පත්වන බවත් එමෙන් ම මූලික වටයේදී විශිෂ්ට දස්කම් දක්වීම්න් අවසන් 12 දෙනා අතරට එක්වීමට තම කණ්ඩායමට හැකි වනු ඇති බව සි.

ප්‍රියංකර වීරසිංහ

වැඩදාන දූග පනදුව

මාලින්ද ප්‍ර්‍රේස් කුමාර

ශ්‍රී ලංකා ස්‍රී කට්ටල ආයතනය සංවිධාන කරන ප්‍රධානතම ස්‍රී කට්ටල තරගාවලිය වන පළමු පෙළ - 'ඒ' ග්‍රේණියේ ලිග් ස්‍රී කට්ටල තරගාවලියේදී පන්දු යැවීමෙන් වාර්තාවක් පිහිටුවීමට කොළඹ ස්‍රී කට්ටල සමාජය නියෝජනය කරන පා දා පන්දු ස්ථිඛික මාලින්ද ප්‍ර්‍රේස් කුමාර සමත් වුණා. සැරසන්ස් ස්ථිඛි සමාජය සමග මොරුව ද සෞයිසා ස්ථිඛිංගණයේ පැවති තරගයේ සැරසන්ස් දෙවැනි ඉනිමේදී පිහිකරුවන් දස දෙනා ම ද්‍රා ගනීමින් මාලින්ද මේ වාර්තාව පිහිටුවූයේ ලකුණු 37ක් පමණක් ලබාදෙමින්.

දේශීය ස්‍රී කට්ටල පිටියේදී පන්දු
යෙන්නකු ඉනිමක්දී
කඩුලු 10 ක් ද්‍රාගත්
දෙවැනි අවස්ථාව
ලෙස සි මෙය
වාර්තා පොතට
එක්වූයේ.

ශ්‍රී ලංකා කුසලාන ස්‍රී කට්ටල
කණ්ඩායමේ සාමාජිකයකු වූ වෙශ පන්දු යවන ස්ථිඛි
ප්‍රමෝදු විතුමසිංහ 1991-92 තරග වාරයේදී කළතර ස්ථිඛි
සමාජයට එරෙහිව එස්. එස්. සි කණ්ඩායම නියෝජනය
කරමින් කඩුලු දහය ම ඩිඩ හෙලා තිබූ අතර ඒ සඳහා ඔහු
ලකුණු 41ක් ලබාදී තිබූණා.

ශ්‍රී ඩේශීය ස්ථිඛිකයකු දේශීය තරග පිටියේ දැක්වූ ඉහළම දක්ෂතාව ලෙසද එය වාර්තා වුණා. සැරසන්ස් පළමු ඉනිමේදී ලකුණු 73කට කඩුලු 1ක් ද්‍රාගත් මාලින්ද සිය තරග දැවියේ හොඳම පන්දු යැවීම සටහන් කළේ ලකුණු 110කට කඩුලු 16ක් ලබා ගනීමින්.

මින් පෙර 1996 ජයග්‍රාහී ලෝක කුසලාන ස්‍රී කට්ටල කණ්ඩායමේ සාමාජිකයකු වූ වෙශ පන්දු යවන ස්ථිඛි ප්‍රමෝදු විතුමසිංහ 1991-92 තරග වාරයේදී කළතර ස්ථිඛි සමාජයට එරෙහිව එස්. එස්. සි කණ්ඩායම නියෝජනය කරමින් කඩුලු දහය ම ඩිඩ හෙලා තිබූ අතර ඒ සඳහා ඔහු ලකුණු 41ක් ලබාදී තිබූණා.

පළමු පෙළ තරගවලදී කඩුලු දහය ම ද්‍රාගත් ලොව හොඳම පන්දු යෙන්නන් අතර 13 වැනි ස්ථානයට පත්වීමට ද මාලින්දට හැකි වුණා.

තිස් එක්වැනි විසේ පසුවන මාලින්ද මේ වන විට පළමු පෙළ තරග 123කට ස්ථිඛි කර ඇති අතර ද්‍රාගතෙන ඇති කඩුලු සංඛ්‍යාව 715ක්.

ජාත්‍යන්තර සේස්ට් පිටියේදී ඉනිමකට කඩුලු 10 බැගින් ද්‍රාගත් අවස්ථා දෙකක් වාර්තා වී තිබෙනවා. ඒ, 1956 වසරේ එංගලන්තයේ ජ්‍යෙ ලේකර මිස්ට්‍රේලියාවට එරෙහිව ලකුණු 53කට කඩුලු 10ක් ද්‍රා ගැනීම සහ ඉන්දියාවේ අනිල් කුම්බලේ 1999 දී පාකිස්ථානයට එරෙහිව ලකුණු 74කට කඩුලු 10ක් ද්‍රා ගැනීමයි.

ශ්‍රී ලංකා ස්ථිඛිකර විරෝධී

සිරිමා මැතිනිය

වන්දනේස්කර මහවලතැන්න (දෙශීනි මහවලතැන්න)

සැමුවෙල් බේවිඩ් මහවලතැන්න
(අවසන් මහවලතැන්න)

සිරිමා මධ්‍ය උරුමය මහවලතැන්න

මහවලතැන්න වූ පළමු වැනි ගැලීමැතිවරියගේ මධ්‍ය පරපුරට අයත් මහවලතැන්න වලවිව ලක් ඉතිහාසයට උරුමකම් කියන ඉපැයුණි ස්ථානයක්. සිරිමාවේ බණ්ඩාරනායක මැතිනියගේ මධ්‍ය වන රෝස්මන්ඩ් හිල්ඩා කොන්ස්ට්න්සිල් මහවලතැන්න මැතිනියගේ උරුමයට පත් වලවි පෙළපතේ ආරම්භයට හිමිකම් කියනුයේ ඇන්.ඩී.එන්. මහවලතැන්න නම් අධිකාරම්වරයා සි.

වර්ෂ 1820ට පෙර මේ වලවිවේ ආරම්භය පිළිබඳ ලිඛිත සටහනක් හමු වන්නේ නැහැ. සබරගමු පළාතේ රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ බලංගොඩ මහවලතැන්න සානුව පාමුල මාශය උයනක් මැද මහවලතැන්න වලවිව තවමත් විරාජමාන වී ඇත්තේ ලක් ඉතිහාසයට අහිමානයක් එක් කරමිනුයි.

ප්‍රතාපවත් බ්‍රාහ්මණ පෙළපතක් ලෙස මහවලතැන්න පරපුර හදුන්වනවා. මහවලතැන්න අදිකාරම් සිංහල රුපුර, ඇහැලේපොල අදිකාරම්ට මිතුව කටයුතු කළ අයකු බවත් පුරාවාත්තවල සඳහන්. මහවලතැන්න පරපුරේ අවසන් පිරිමියා ලෙස සැලකෙන්නේ

සැමුවෙල් බේවිඩ් මහවලතැන්න මහ දිසාව සි.

1916 සැප්තැම්බර් 26 වැනි දින බේවිඩ් සැමුවෙල් මහවලතැන්න මහ දිසාවගේ අභාවයෙන් පසුව මහවලතැන්න වලවිවේ උරුමය දියණිය වූ රෝස්මන් හිල්ඩා කොන්ස්ට්න්සිල් මහවලතැන්න කුමාරිභාමිටත් මහ දිසාවේ තනතුර සිය සැමියා වූ බාන්ස් රත්වත්තත් හිමි වුණා. මහ දිසාවගේ මරණයෙන් පසු 1940 පමණ වන විට මහවලතැන්න වලවිව පාඨචාර ගොස් තිබුණු බවටත් එකල පු.වි සිරිමා බණ්ඩාරනායක ඇතුළු රත්වත්ත පවුලේ උදවිය වරින් වර මහවලතැන්න වලවිවට ආ සිය බවත් තොරතුරු අනාවරණය වෙනවා.

කුමාරි විකුමසිංහ

දෙකානිය

ප්‍රවත් සාගරව

50/-

රජයේ ප්‍රවත්ති දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රකාශනයක්

මහවලතැන්න වලවිව